

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 188 (13222)

Piątek, 26 września 1997 r.

cena 1 Lt

Polska: wybory '97

Ostateczne wyniki wyborów do Sejmu

W czwartek wczesnym popołudniem wszystkie 52 okręgowe komisje wyborcze podały ostateczne wyniki wyborów do Sejmu w okręgach. Według opublikowanych przez nie protokołów, AW"Ś zdobyła 172 mandaty poselskie, SLD - 141, UW - 49, PSL - 21, ROP - 6, a Mniejszość Niemiecka - 2.

Z 69 mandatów przypadających na listy ogólnopolskie, 29 przypadnie AW"Ś, 23 - SLD, 11 - UW, 6 - PSL. Mandaty te oficjalnie rozdzieli PKW, po

dostarczeniu jej protokołów przez wszystkie komisje okręgowe.

W rezultacie, do Sejmu III kadencji wybrano 201 kandydatów z list AW"Ś, 164 - z list SLD, 60 - z list UW, 27 - z list PSL, 6 - z list ROP oraz 2 - z listy Mniejszości Niemieckiej.

Jeśli uwzględnić fakt, że należą do AW"Ś Jarosław Kaczyński zdobył mandat „pod szyldem” ROP, to de facto AW"Ś ma 202 przedstawicieli, a ROP - 5.

(PAP)

Apel

Brazauskas po raz drugi?

Grupa sygnatariuszy Aktu Niepodległości przyłącza się do apelu skierowanego do prezydenta Algirdasa Brazauskasa, aby kandydował podczas zbliżających się wyborów przywódcy kraju.

Rzecznik prasowy prezydenta poinformował agencję ELTA, że w czwartek rano A. Brazauskas przyjął byłych deputowanych Rady Najwyższej - Sejmu Restytucyjnego, sygnatariuszy Aktu 11 Marca Aleksandra Ambrazeviciusa, Kęstutisa Griniusa, Egidijusa Klumbysa i Rolandas Paulauskasa.

Zgodnie z komunikatem, w toku półgodzinnej rozmowy sygnatariusze zaapelowali do prezydenta, aby ubiegał się o ponowne wybranie podczas przewidzianych na 21 grudnia wyborów przywódcy kraju.

Prezydent o swojej decyzji w tej sprawie zamierza powiadomić 6 października wieczorem, w bezpośrednim programie Narodowej Telewizji.

A. Brazauskasa do podjęcia pozytywnej decyzji w sprawie kandydowania w wyborach prezydenta dotychczas zachęcali przywódcą Łotwy Guntis Ulmanis, a także grupa byłych więźniów politycznych, Partia Kobiet oraz Litewska Demokracja Partia Pracy, którą A. Brazauskas kierował do końca roku 1992, gdy został przywódcą kraju.

Medycyna

Spis leków będzie uzupełniony

Na posiedzeniu Sejmowego Komitetu ds. zdrowia omawiano spis leków podlegających kompensowaniu. W toku omawiania przedstawiciele Sejmu, MOZ, Kasy Chorych, lekarze najwię-

szych placówek medycznych kraju doszli do wniosku, że istniejący obecnie spis leków, który nie zadowala potrzeb wielu lekarzy, należy dopracować i uzupełnić.

Litwa na mapie zdrowia Europy

Rektor Kowieńskiej Akademii Medycznej prof. Vytautas Grabauskas, wiceprezydent biura regionu europejskiego WHO (Światowa Organizacja Zdrowia), przedstawił na konferencji prasowej, jak wygląda system ochrony zdrowia na Litwie na tle państw europejskich. WHO jest agencją Organizacji Narodów Zjednoczonych, której hasłem jest „Zdrowie dla każdego”. Powstała ona w 1948 roku, należy do niej 191 krajów. Litwa została pełnoprawnym członkiem WHO w 1991 roku. Jednak WHO nawiązała wspólną pracę z Litwą już w 1970 roku. Właśnie wtedy zaczę-

to realizowanie pierwszego międzynarodowego programu - rejestru zawału serca. Od 1982 r. Kowieńska Akademia Medyczna jest uznawana jako ośrodek współpracy z WHO.

Obecnie na Litwie realizuje się 30 wspólnych programów z WHO. Szczególną uwagę zwraca się na programy „Zdrowe miasto”, „Zdrowa szkoła”, „Środowisko i zdrowie”, zapobieganie AIDS, EUROHEALTH, CINDI (integrowany program zapobiegania przewlekłym chorobom niemfekcyjnym).

(Dokończenie na str. 2)

Wystawa w szkole im. Jana Pawła II

Gdańsk w dawnych sztychach i obecny

„Gdańsk w dawnych sztychach i obecny” - tak się nazywa wystawa fotograficzna, otwarta wczoraj w szkole im. Jana Pawła II. Na fotografiach, wykonanych przez profesora Politechniki Gdańskiej Janusza Ciemnołojczyka, przedstawione są kościoły, ulice, zabytkowe kamienice i ich wnętrza sprzed lat i w dniu dzisiejszym. Na czarno-białych zdjęciach obejrzyć można najpiękniejsze zakątki miasta, obchodzącego w bieżącym roku swe tysiąclecie.

Organizatorem wystawy jest Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Oddział Gdański, do Wilna sprowadził ją członkowie Zarządu Zdzisław Samborski i Zbigniew Samborski. Towarzystwo zorganizowało już wiele wystaw, wystarczy przypomnieć ekspozycję na początku września w Instytucie Polskim w Wilnie, a poświęconą „młodszej siostrze” Gdańska - Gdyni. Jeszcze jednym z kierunków jego działalności są prowadzone wspólnie z Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdań-

sku kursy dla nauczycieli z Wileńszczyzny, sympozja poświęcone stosunkom polsko-litewskim. Ostatnio ogłoszony został konkurs fotograficzny o Wilnie i Wileńszczyźnie, do udziału zapraszani są również fotograficy z Litwy (materiał konkursowy można przekazać w siedzibie Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy, ul. Subocz 5).

B.S.

NA ZDJĘCIU Marianna Paluszkiwicz: Podczas otwarcia wystawy.

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

Dogodne połączenia z Wilna przez Warszawę do:

Aten, New Yorku, Chicago, Los Angeles, Pekinu, Istambułu, Tel Awiwu.

Wilno, tel. 26-08-19

BANK POLSKA KASA OPIEKI S.A.
Grupa PEKAO S. A.
Działalność od 1929 r.

PRZEDSTAWICIELSTWO W WILNIE

2001 Vilnius, Palangos 1/10-16
Tel/fax 223844

Sentencja dnia

Ludzie nie umierają, oni zabijają sami siebie.

SENEKA

ZNAD WILNI
72 345 68 2 8 2 8 2 8 2 8

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

FE ADAX®
PERSONAL COMPUTER

Komputer dla każdego

JTT Computer jest jedną z bardziej znaczących firm komputerowych w Europie Środkowej. Siedziba tej firmy znajduje się we Wrocławiu. Oferuje personalne komputery (kolorowe monitory od 14 cal i więcej, procesory od 100 do 500 MHz - gwarancja 2 lata) w cenie od 700 USD i więcej. W ofercie są również serwery oraz multimedialne komputery i inne akcesoria. Przedstawicielstwo w Wilnie: JTT Computer S. A., Verkių 29, 2600 Wilno

Tel/fax: 722 777 Tel.: 768 923

(Zam. 1107)

Kurs intensywnej nauki jęz. litewskiego

Zwracać się: Dom Nauczyciela, gab. 218 w godz. 17-19, ul. Vilniaus 39. Tel. 74-09-53.

(Zam. 1098)

Szanowni Czytelnicy!

Już jutro na łamach naszego dziennika - pierwszy odcinek książki Stanisława Krajskiego

Księżna Diana i agonia Europy

napisanej po śmierci Lady Di i wydanej nakładem Agencji SGK. Książka ta jeszcze nie dotarła do księgarń, ale za zgodą Autora mamy możliwość przedstawienia jej w odcinkach w „Kurierze Wileńskim”.

Codziennie na str. 3 czytajcie o życiu „królowej ludzkich serc”.

KURIEREM

● Uroczyste otwarcie oddziału „Kredyt Bank PBI S.A.” w Wilnie nastąpi 2 października. Na tę ceremonię mają przybyć kierownicy banków centralnych Litwy i Polski. Z Warszawy przyjedzie prezes „Kredyt Bank PBI S.A.” Stanisław Paucik, poinformował wicedyrektor wileński filii KB Vytautas Galvelis.

Oddział wileński „Kredyt Bank PBI S.A.” jest pierwszą filią banku zagranicznego, której Zarząd Banku Litewskiego na początku września zezwolił na działalność w kraju. Pracuje już w nim około 30 osób i w porównaniu z innymi oddziałami KB, których łącznie jest 54, nie jest duży, poinformował V.Galvelis.

● Dwudniową wizytę w Wilnie rozpoczął szef służby dyplomatycznej Wielkiej Brytanii sir John Coles.

W czwartek dla pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych Litwy wygłosił on prelekcję „Służby zagraniczne we współczesnym świecie”, a w piątek spotka się z ministrem spraw zagranicznych Algirdasem Saudargasem i wiceministrem Albinasem Januszka.

● Grażynsky reżyserowie filmowi i muzułmanin Marine Labadze i Teimuraz Kvantaliani - zostali pierwszymi obywatelami zagranicznymi, którym zezwolono na pobyt stały na Litwie.

● „Niewidomy. Książka. Biblioteka” - konferencja pod takim hasłem zorganizowała Litewska Biblioteka Niewidomych. W celu omówienia problemów obsługi bibliotekarskiej niewidomych, podzielenia się doświadczeniem na temat życia kulturalnego, zebrali się kierownicy jedenastu zagranicznych bibliotek dla niewidomych, specjaliści, naukowcy.

Litwa na mapie zdrowia Europy

(Dokończenie ze str. 1)

Najwięcej uwagi poświęca się zdrowiu matki i dziecka, polityce zdrowotnej, profilaktyce chorób zakaźnych i t. Przewodniczącym Litwy biorą udział w konferencjach, seminariach, szkoleniach WHO. Rektor Akademii Medycznej V. Grabauskas w 1996 r. był wybrany na członka biura Stałego Komitetu Europejskiego WHO, następnie na jego wiceprzewodniczącym, obecnie jest jego przewodniczącym. Na niedawnej 47 sesji Europejskiego Komitetu WHO w Stambule omawiano projekt „Zdrowie w XXI wieku”, którego jednym z autorów jest prof. Grabauskas. Wiceminister Vytautas Kriauza podpisał umowę o współpracy MOZ Litwy i regionalnego biura WHO na lata 1998 - 1999.

Litwa na tle państw europejskich wygląda na dobrym poziomie, nie jest „zapadłym kątem” Europy. Mamy potencjał intelektualny. Według ekspertów WHO stan ochrony zdrowia na Litwie jest lepszy niż na Lotwie czy w Estonii. Np. Kowno bierze udział w projekcie zdrowych miast europejskich. Jako jedno z 4 państw europejskich mamy ustawę broniącą praw pacjentów. Już pierwsze owoce dał program ochrony zdrowia dziecka i matki. Znaczenie zmalała ilość zgonów wśród noworodków - w 1995 r. 10,2 zgonu na 1000 urodzin, to dorównuje poziomowi europejskiemu. Jedynie, co nas różni od Europejczyków, to ilość środków wydzielanych na ochronę zdrowia. W Danii np. - 6% produktu narodowego, Holandii - 8%. Chociaż wg Konstytucji, na Litwie przewiduje się na przydziałnie 5% na ochronę zdrowia, w rzeczywistości jednak przeznacza się niecałe 4% - powiedział prof. Grabauskas.

Anna MAKOWSKA

Sygnał SOS

Tylko krok do nieszczęścia

Juz od paru tygodni trwa remont wiaduktu dla pieszych na ul. Zemaites. Ostatnio zaś roboty w ogóle przerwano. Tymczasem mieszkańcy tej dzielnicy muszą nadal przekraczać jezdnię, na której panuje ożywiony ruch (na zdjęciu). Szczególnie rodzice, prowadzący swe dzieci do szkół polskiej (im. Sz. Konarskiego) i litewskiej narażeni są na niebezpieczeństwo, gdy przechodzą na drugą stronę ulicy. A kierowcy nie zawsze respektują znak przejścia dla pieszych. Zresztą, ten znak też bywa niewidoczny dla innych samochodów, gdyż nie opadał znajduje się przystanek trolejbusowy, więc zatrzymujący się trolejbus przesłania ten znak. Toteż jest tylko krok do nieszczęścia, mogącego mieć tragiczne skutki dla pieszych dzieci i ich rodziców. A może by skierować policjanta przynajmniej w godzinach porannych i popołudniowych, który regulowałby ruch na tym odcinku ulicy, jakże niebezpiecznym z powodu opieszłego remontu wiaduktu dla pieszych?

Rodzice uczniów szkoły średniej im. Sz. Konarskiego
Fot. Marian Paluszkievicz

Z Sejmu K. Bobelis wierzy wyłącznie w wyniki własnego sondażu

Posel na Sejm Kazys Bobelis, zamierzający kandydować podczas wyborów prezydenckich, sceptycznie ocenia wyniki badań socjologicznych, przeprowadzonych przez „Baltijos tyrimai”, obiecujących mu poparcie zaledwie kilku procent wyborców. Oświadczył to na czwartkowej konferencji prasowej.

Przyszły kandydat na prezydenta twierdzi, że odwiedził 128 większych i mniejszych miast i miasteczek Litwy, w których sam przeprowadził sondaż wśród 1230 osób. Otrzymał wyniki, zdaniem posła, znacznie się różnią od badań, ogłoszonych przez „Baltijos tyrimai”. Według danych, uzyskanych przez Kazysa Bobelisa, 21 proc. obywateli Litwy w ogóle nie wie, czy weźmie udział w wyborach, 18 proc. opowiada się za znanym działaczem na wychodźstwie Valdemarem Adamkusem, 19 proc. udzieli poparcia obecnemu prezydentowi Algirdasowi Brazauskasowi, a 15 proc. - samemu Kazysowi Bobelisiowi, 13 proc. - przewodniczącemu Sejmu Vytautasowi Landsbergisowi, a 12 proc. - prawnikowi Arturasowi Paulauskowi.

Czy kandydaci na prezydenta będą podlegać lustracji?

Sejm litewski przystąpił do omawiania nowelizacji Ustawy o wyborach prezydenta, aczkolwiek konserwatywny Antanas Stasiškis, który ją zgłosił, sam przyznał, że poszczególnie sformułowania projektu „podlegają dyskusji”.

Istnieje propozycja uzupełnienia ustawy artykułem, zakładającym, że kandydat na prezydenta obowiązany jest „dostarczyć danych o swej pracy w NKWD, NKG, MGB, KGB ZSRR i odpowiednich służbach innych państw oraz nauczyciela w szkołach tych służb (struktur) bądź o swoich kontaktach z tymi służbami (strukturami)”.

Ustalono również, że podanie fałszywych danych na temat swych kontaktów z tymi służbami bądź ich zatajenie „może posłużyć za podstawę skłerenia tej osoby z listy kandydatów bądź za podstawę do wszczęcia procesu oskarżenia”.

Wczoraj konserwatyści wygrali toczony od kilku tygodni bój o Narodowe Radio i Telewizję. Sejm w imieniu głosowania większość głosów przyjął wniesione przez konserwatywną poprawki do ustaw o Narodowym Radiu i Telewizji, o środkach masowego przekazu i o umowie o pracę. Poprawki te pozwolą Radzie NRTV podać się do dymisji i cofnąć pełnomocnictwa generalnego dyrektora radia i telewizji.

Opozycja stanowczo wypowiadała się przeciwko nowelizacji tych ustaw, twierdząc, że konserwatyści zainicjowali je jedynie w celu rozstrzygnięcia kryzysu w kierownictwie NRTV.

Przedstawiciele frakcji LDPP oświadczyli, że te poprawki mają charakter polityczny i koniunkturalny, przyjmowane są z nawiąaniem do jednego człowieka, więc już nadła debaty na

lauskasowi. Pozostali pretendenci mieli niewielkie poparcie.

Kazys Bobelis „pańszczyźnianą” nazwał reakcję dyplomatów litewskich na przemówienie ambasadora Izraela Odeda Ben Hura, wygłoszone w Sejmie podczas obchodów 200 rocznicy śmierci Gaona wileńskiego. Takie wrazenie odniósł poseł po otrzymaniu odpowiedzi ministra spraw zagranicznych Litwy Algirdasa Saudargas na prośbę parlamentu o zainicjowanie odwołania ambasadora Izraela.

Jak twierdzi Kazys Bobelis, szef resortu zagranicznego wzywa, aby „nie rodmuchiwac tego, co się wydarzyło”.

„Smuci mnie i boli, że utraciliśmy godność narodową i przyjmujemy pogardzenie nami, bojąc się sprzeciwu obokrajowcom” - mówił on.

Posel twierdził, że nie jest antysemitą i przypomniał fakt ze swego zyciorysu, iż w roku 1948 w Stuttgarcie był lekarzem komisji mobilizacyjnej Żydów, gdy Izrael walczył o niepodległość.

„Kto ma władzę, ten ma i telewizję”

Wczoraj konserwatyści wygrali toczony od kilku tygodni bój o Narodowe Radio i Telewizję. Sejm w imieniu głosowania większość głosów przyjął wniesione przez konserwatywną poprawki do ustaw o Narodowym Radiu i Telewizji, o środkach masowego przekazu i o umowie o pracę. Poprawki te pozwolą Radzie NRTV podać się do dymisji i cofnąć pełnomocnictwa generalnego dyrektora radia i telewizji.

Opozycja stanowczo wypowiadała się przeciwko nowelizacji tych ustaw, twierdząc, że konserwatyści zainicjowali je jedynie w celu rozstrzygnięcia kryzysu w kierownictwie NRTV.

Przedstawiciele frakcji LDPP oświadczyli, że te poprawki mają charakter polityczny i koniunkturalny, przyjmowane są z nawiąaniem do jednego człowieka, więc już nadła debaty na

Lucyna DOWDO

Prezydent odwiedził sztab Departamentu Bezpieczeństwa Cywilnego

W czwartek prezydent Algirdas Brazauskas odwiedził sztab Departamentu Bezpieczeństwa Cywilnego (DBC), spotkał się z kierownictwem departamentu, zapoznał się z sytuacją w dziedzinie bezpieczeństwa cywilnego, informuje ELTA.

Prezydent wspólnie z głównodowodzącym armią generałem lejtnantem Jonassem Andriuskiewiczusem, swoim doradcą ds. obrony płk Stasysiem Knezysem oraz tymczasowo p/o dyrektora DBC płk In. Viktorasem Brazauskasem zszedł do znajdującego się obok góry Tauras zbliżowanego jeszcze za czasów sowieckich podziemnego bunkru, w którym się mieści centralny punkt dowodzenia DBC. Przywódcą państwa zapoznano tu z pracą punktu.

W centralnym punkcie dowodzenia dyżur stale pełni dwóch funkcjonariuszy DBC, gotowych do przyjęcia sygnałów o sytuacjach ekstremalnych w kraju. W razie powstania takich sytuacji funkcjonariusze dysponują wszystkimi środkami technicznymi, niezbędnymi do poinformowania o tym kierownictwa kraju i społeczeństwa, do kierowania likwidacją ich skutków. Odpowiednie rozporządzenia mogą być przekazane za pośrednictwem 25 kanałów łączności, połączonych z odpowiednimi resortami i organizacjami.

A. Brazauskas interesował się,

czy w centralnym punkcie dowodzenia jest bezpośrednia łączność z prezydentem i dowiedział się, że ten punkt ma bezpośrednią łączność tylko z premerem. Prezydent podniósł słuchawkę bezpośredniej łączności z premerem. „Czy jest premier?” - zapytał A. Brazauskas i od razu przypomniał, że Gediminas Vagnorius udał się do Niemiec.

Następnie przywódcą państwa sprawdził łączność z niektórymi resortami. Prezydenta poinformowano, że łączność centralnego punktu dowodzenia DBC jest sprawdzana dwa razy na dobę, a dwukrotnie w ciągu roku w całym kraju sprawdza się działanie syren alarmowych.

W przelotnym sowieckim aparatury pokoju operacyjnych dyżurnych jest też kilka podarowanych przez Duńczyków komputerów. Jeden z nich nie został jeszcze zainstalowany.

Oddzielnie w centralnym punkcie dowodzenia zmontowano system ostrzegawczy o sytuacjach ekstremalnych w litewskiej Elektrowni Atomowej. Ten system połączony został z odpowiednimi resortami bezpieczeństwa cywilnego na Lotwie i Białorusi.

Po zlustrowaniu aparatury i pomieszczeń punktu A. Brazauskas około pół godziny przy zamkniętych drzwiach rozmawiał z kierownictwem wojskowym i DBC.

Zatrudnię...

Kawiamia „Alina” zatrudni kelnerkę.
Tel. 22-50-38.

Polska firma zatrudni do działu handlowego inżyniera spawalnika/mechanika.
Tel. (810-48-22) 670-26-07, 670-29-35; fax 619-85-40.

Poszukujemy? Dzwoni.

Tel. 47-19-49 (20.00-22.00).

Sklep w miejscowości Kalina koło Rzeszy zatrudni sprzedawczynię i stróża.

Tel. 72-32-86.

Firma zatrudni:

- inżyniera elektronika,

- mężczyzn z wyższym lub niepełnym wyższym wykształceniem do pracy na różnych stanowiskach;

- stolarza, spawacza, pracowników budowlanych;

- doświadczonego kierowcę;

- sekretarke.

Tel. 72-32-86.

Poszukują pracy

Mężczyzna w wieku 35 lat poszukuje pracy.

Tel. 73-63-03 (Czesław).

Mężczyzna w wieku 23 lat szuka dowolnej pracy.

Tel. 46-76-37.

Z Solecznik

Konflikt w Bowszach trwa nadal

... A rozpoczął się on 1 sierpnia br., gdy zespół zakładu produkcji soków w Bowszach (około Solecznik), należący do firmy Michajłowa, „Volto” zaproształ w powodu niewypłaty poborów za 4 miesiące roku ubiegłego i za miesiąc bieżącego. Robotnicy wstrzymali produkcję, zabarykadowali bramę magazynu, żeby nie wywożono gotowej produkcji. Właściciele firmy „Volto” zareagowali po paru dniach. 4 sierpnia dyrektor generalny firmy Aleksander Michajłow powiedział, że wszystkich robotników zwolni. Jednakże najazutur zmienił decyzję i zwołał zebranie zespołu. Przybyli na nie także przedstawiciele francuskiej firmy „Irbowo”, odbiorcy soleticznych soków. Wydawało się, że konflikt rozstrzygnięto, wspólnie uzgodniono harmonogram pokry-

cia zadłużenia. Zadłużenie w poborach zamierzano pokryć od 8 sierpnia do końca września. Toteż 6 sierpnia zespół przystąpił do pracy.

Pomimo to, że A. Michajłow obiecał robotnikom, iż w najbliższym czasie produkcja i zbyt soków zostaną uregulowane, a pobory będą wypłacane stałe, do końca września sprawa nie ruszyła z miejsca. Do poprzednich długów przybyło dalsze zadłużenie za letnie miesiące. Od połowy sierpnia wszyscy robotnicy byli zmuszeni udać się na urlopy. Produkcję wstrzymano. Jako gwarancję uiszczenia długów, w magazynie przechowywano odpowiednią ilość soku. Lecz ostatnio i ten zapas „gwarant” w skrytce wywieziony, a robotnikom zaproponowano przedłużenie urlopu, lecz tym razem - bezpłatnie. Kolejne

obietnice A. Michajłow zamierzał złożyć 15 września na kolejnym zebraniu, jednakże nie przybył na nie. Wówczas robotnicy postanowili szukać prawdy w Wilnie - ze swymi skargami i prośbami udali się do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Okazało się, że Wileński Sąd Okręgowy 19 września także zapraszał A. Michajłowa i trzech jego współników do sądu, gdzie miano rozprawywać sprawę cywilną z powództwa spółki akcyjnej „Mariampoles piono konservat” o wyegzekwowanie przeszło 1,5 mln litów. To już powtórną pozew, pierwszy był 22 sierpnia. Prawdopodobnie z tego powodu właściciele firmy „Volto” nie mają czasu i pieniędzy, by ustosunkować się do wszystkich żądań i zaproszeń.

Sprawiedliwości stanie się zadość

W maju br. na mocy decyzji naczelnika powiatu wileńskiego soleticznik rejonowy zarząd rolny zreorganizowano w trzy wydziały. Przy tym część pracowników zredukowano.

Ustawa o umowie o pracy przewiduje zwolnienie odpłatnie tym osobom, które ciągle pracowały w organizacji ponad 5 lat - półtora raza, ponad 10 lat - dwa razy, ponad 20 lat - trzy razy.

Administracja powiatu wileńskiego redukując niektórych specjalistów Soleticznego Zarządu Rolnego nie uwzględniła tej zasady. Na przy-

kład, Stanisław Bienkiewicz przeprowadził na 35 lat, Regina Sztopiene - 30 lat, Leonard Dudojć - 11 lat. Nie zgodził się oni z decyzją administracji powiatowej, która potocznie mówiąc, chciała ich „wykiwać”. Wnieśli więc powództwo do Soleticznego Sądu Dzielnicegowego, motywując je faktem, że w trakcie wszystkich poprzednich reorganizacji zarządu rolnego mianowano ich na inne stanowiska. A zatem staże pracy są ciągłe.

Administracja powiatu również powoływała się na częste reorganizacje, twierdząc, że za każdym razem

zarząd rolny figurował pod inną nazwą. W sądzie, w roli powołanego wystąpił terazniejszy wydział rolny, który jest finansowany przez administrację powiatu. Jego przedstawiciel twierdzi, że nie ma pieniędzy, by wypłacić „zasilek odchodny” za długoletnią pracę. Sąd dzielnicy nie wziął tego pod uwagę i na mocy swego orzeczenia zobowiązał wypłacić zasiłek długoletnim pracownikom zarządu rolnego uwzględniając ich staż, jak tego wymaga ustawa.

Piotr RYNGIEWICZ

Spotkania

Przewodniczącą Sejmu uprzedził dziennikarzy, aby nie ulegali pokusie

Dziennikarstwo jest wielką siłą polityczną, którą posługując się dziennikarze ulegają pokusie otrzymywania za swą pracę legalnych i nielegalnych zarobków. Oświadczył to przewodnicząca Sejmu Vitautas Landsbergis na śródomowym spotkaniu ze studentami katedry dziennikarstwa Uniwersytetu Wileńskiego, informując ELTA, „Dziennikarz może pracować uczciwie, może być też przekupiony” - sugerował.

Zadaniem przewodniczącego Sejmu, dziennikarstwo może też być, jego rodzaju formą wymuszania, gdy dziennikarz twierdzi, że materiał może być opublikowany, a może też być wykupiony”.

Przewodniczący Sejmu zgadza się, że państwo nie powinno ingerować w działalność związków zawodowych dziennikarzy, stojących na straży dziennikarskiej etyki, ale powołał, iż sądzi, że władza „może być nieco opanac, bądź stworzyć warunki do działalności tych organizacji”.

Vitautas Landsbergis wyraził ubolewanie, że krytykujący władzę dziennikarze sami bardzo cicho reagują na krytykę, „Uwagi ze strony władz nierzadko przyjmowane są z wielkim ucieszeniem” - powiedział on.

V. Landsbergis zaznaczył, że sam się też z tym zetknął.

W rządzie

Zbada się przyczyny nielegalnego budownictwa w rejonie wileńskim

Premier Gediminas Vagnorius zobowiązał do powołania komisji spośród pracowników ministerstwa Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa oraz Inspekcji Budowlanej w celu zbadania faktów nielegalnego budownictwa w terenie parku regionalnego Neris w gminie Dukyszy rejonu wileńskiego, informując ELTA.

Komisja zobowiązana jest do

ujawnienia osób odpowiedzialnych za uzgodnienie projektu budowy i wydanie na nią zezwolenia, a także tych, którzy w czasie nie powstrzymali nielegalnie prowadzonej budowy.

Obecnie pracownicy Ministerstwa Ochrony Środowiska już zlecili właścicielowi budowanego domu mieszkalnego Władimirowi Ponomarowowi, aby niezwłocznie przetrwał prace budowlane.

Kościół

Wymagania wobec księży, współpracujących z mediami

Konferencja Episkopatu Litwy ustaliła tryb, którego powinni przestrzegać księża oraz członkowie zgromadzeń zakonnych, współpracujących z mass mediami.

W przekazanym agencji ELTA komunikacie sekretariatu Konferencji Episkopatu Litwy powiedziane jest, że księża i członkowie zgromadzeń zakonnych, przygotowujący bądź prowadzący programy radiowe i telewizyjne, dotyczące nauki Kościoła i moralności, powinni posiadać zezwolenie komisji ds. mass mediów Konferencji Episkopatu Litwy, muszą przestrzegać nauki Kościoła oraz być należycie przygotowani do tej pracy. Członkowie zgromadzeń zakonnych dodatkowo muszą mieć zezwolenie przełożonego zgromadzenia. Podobne wymagania stawiane są również wobec tych księży oraz członków zgromadzeń zakonnych, którzy tylko uczestniczą w tego rodzaju programach.

Ogranicza się możliwości księży i członków zgromadzeń zakonnych pisanania bądź udzielania wywiadów dla gazet, czasopism oraz innych periodyków, regularnie i systematycznie atakujących wiarę i moralność katolicką. Pisać bądź udzielać wywiadów dla tych wydań zezwala się tylko wtedy, gdy istnieje ku temu ważne i uzasadnione przyczyny i tylko za zgodą władz kościelnych.

Ten tryb ustalono w oparciu o kanony kościoła.

Wypadek, jakich, niestety, wiele...

24 września o godz. 20 min. 20 w Mickunach (rej. wileński) traktor „T-40”, prowadzony przez nietrzeźwego L. Anczewicza potracił śmiertelnie, idącą pobożem drogi M. Makowską. Kierowca został zatrzymany.

Zamiast grzybów...

24 września około godz. 15.00 w lesie, na skraju wsi Tietieniai i Nedandniai (rej. soleticznik) znaleziono i, oczywiście, skonfiskowano 11,400 l ziarcu.

Kolejny „prezent”

24 września około godz. 15.00 na strażnicy Trumpaliai (rej. mariampolski) funkcjonariusze polskiej straży granicznej przekazałi litewskim kolegom 12 Pakistanków i 2 Hinduśców bez dokumentów osobistych. Przygotowała L. L.

AKTUALNOŚCI KULTURALNE

Teatr

Opera

Dziś - „Aida” (godz. 19.00). Jutro - wieczór baletu jednoaktowego „Tańce wieczoru” (godz. 18.00). W niedzielę o godzinie 19.00 - opera „Lietuviai”, poświęcona 40-leciu pracy twórczej Virgilijusa Noreiki.

Akademicki Dramatyczny

Dziś - „P.S. Sprawa O.K.”. Jutro - „Garderobiany”. W niedzielę dla dzieci - „Zbójca Hoecnploc”, wieczorem przedstawienie premierowe „Misteria miłosne”. Początek przedstawień wieczornych - godzina 19.00, dla dzieci - 12.00.

Młodzieżowy

Dziś o godz. 19.00 - „Ojciec”. Jutro o 18.00 - „Dom Lalek”, w niedzielę o tej samej porze - „Harold i Mode”.

Lele

W niedzielę na dużej scenie o godzinie 12.00 dzieciaki obejrzyć mogą „O Joneliste”. W małej sali w sobotę „Wesele pająka”, w niedzielę - „Bajka o żółwiaku”. Początek obu przedstawień godzina 14.00.

Teatr Starówki

Dziś na ulicy Zamkowej i alei Giedymina organizuje akcje - wędrowną „Bez domu jest źle”.

Koncerty

Filharmonia

Dziś o godzinie 19.00 przewidziana

ny jest tu koncert poświęcony 50-leciu działalności twórczej profesora Eugenijusa Paulauskasa.

Akademia Muzyczna

Jutro w sali teł uczelni wystąpi fletcistka z Niemiec Karen Schulze-Knops

Pałac Pracowników Łotki

Dziś gościem będzie szakal - pisarz francusko-holenderski, znany filmowic Philllo Bregstzein. Obejdzie się prezentacją książki „Z powrotem na Litwę”.

Wystawy

Polska Galeria Artystyczna (Izszanytoja 2/4)

Wystawa fotografii: Krzysztof: Grabowskiego.

Galeria „Arka” (Auszros Vartu 7)

„Plastyka małych form-97”.

Muzeum Sztuki Stosowanej (Arsenalu 3)

Ekspozycja fotograficzna z Austrii „Zachowanie starówki Szalburga”.

Biblioteka im. Markvydasa (al. Giedymina 51)

Wystawy poświęcone: 200-leciu śmierci Gaona, 90-leciu J. Mitlinita i 120-leciu K. Ulimanisa.

Teatr Opery i Baletu

Dziś otwarty tu zostanie pokaz fotograficzny „Teatr i jego ludzie”, autorstwa Aloyzasa Stasytisa.

H.G.

„Polacy wśród nas”

Zespół „Wilia” - uczestnik międzynarodowego festiwalu

Na zaproszenie Polskiego Zespołu Folklorystycznego, działającego w Niemczech do Hannoveru udał się wczoraj Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia”. Obejdzie się tu festiwal folklorystyczny „Polacy wśród nas”. Podczas tego święta wystąpi 13 zespołów ludowych z Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech, Polski oraz Niemiec.

Podczas festiwalu „Wilia” wystąpi dwukrotnie, weźmie też udział w obchodach 10-lecia zespołu „Polonia”. Na trasie przejadzie w Toruniu oraz w Koszalinie - odebłą się koncerty „Wilia” na rzecz ofiar lipcowej powodzi w Polsce.

Inf. wł.

Do uczestników i sympatyków zgadywanki „KW”

28 września - spotkanie w Markuciach

W niedzielę, 28 września br. wszystkich uczestników zgadywanki, Grona Miłośników Wilna i Wileńszczyzny, wszystkich chętnych - z rodzinami, dziećmi, wnukami zaprasza się na wycieczkę do Markuc (Markuczyca) w Wilnie, popularnie zwanych Puszkiniówką. Zbiórka o godz. 14.30 przy domu-muzeum Aleksandra Puszkina (ul. Subocz 124). Dojazd z centrum autobusem nr 10 do końcowego przystanku.

Wycieczka będzie symbolicznym pożegnaniem lata i powitaniem jesieni.

Inf. wł.

NA ZDJĘCIU: zebranie Grona Miłośników Wilna i Wileńszczyzny w pałacu w Werkach.

Fot. Marian Pałuszkievicz

Nazywają paparazzich hienami, ale dobrze wiedzą, że bez nich nie mieliby szans stać się bohaterami tłumów. Gra jest obustronna: gwiazdy i gwiazdeczki walczą o uwagę telewizyjnych kamer i plotkarskich pism

Nie wystarczy być po prostu sławnym, by trafić na pierwsze strony brukowców i okładki magazynów. Kiedy ostatni raz paparazzi atakowali Paula Newmana czy Barbrę Streisand? - pyta Ray Kerrison, dziennikarz „New York Post”. Nawet jej ślub przeszedł bez echa.

Paparazzi polują tylko na najgrubszą, „zwierzyne”. W Hollywood fachowcy od public relations wyspecjalizowali się w prowokowaniu sytuacji i skandali mających zwrócić uwagę mediów na daną osobę i sprawić, by jej wizerunek dało się przeliczyć na jak największą liczbę banknotów z kontraktów reklamowych lub - czemu nie? - odszkodowań za naruszenie prywatności.

Przez długi czas bohaterką numer jeden plotkarskich pism nie była jednak gwiazda „fabryki snów”, lecz księżna Diana, określana jako połączenie Cindy Crawford i Matki Teresy.

Początek Diany z Dodim al-Faydem w Saint Tropez był wart 3 mln

skandynawskich, holenderskiego czy hiszpańskiego nie stanowią na razie „zwierzyzny łownej” dla myśliwych uzbrojonych w teleobiektywy. Ci ostatni mieli kłopot z opublikowaniem w Danii zdjęcia księcia Frederika, opalającego się nago razem z przyjaciółką.

Najbardziej pożądane przez prasę są fotografie gwiazd filmu, estrady i sportu, rzadziej polityków. Ale i tu zdarzają się wyjątki. Na zdjęciu papierze w basenie można zarobić milion dolarów, podczas gdy za fotografie pierwszego wnuka Presleya tygodnik „Star” zapłacił 900 tys. USD, a za zdjęcie dziecka Madonny - jednej z najbardziej obleganych przez fotografów kobiet świata - uzyskano już tylko 350 tys. USD.

Elizabeth Taylor szafala z wściekłości, kiedy opublikowano fotografie ukazujące ją romansującą na plaży z Richardem Burtonem podczas kręcenia filmu „Kleopatra” w 1962 r. - Później, kiedy zniknęła z pierwszych stron gazet, robiła, co mogła, żeby o niej pi-

mo, że niebawem wywołał jakiś skandal. Albo ogłaszali z Burtonem, że się rozstają, albo brała kolejny ślub, albo udawała pijaną na jakimś bankiecie. A kiedy wszędzie pojawiały się jej podobizny, krzyczała, że ją przesładujemy - mówi Petrucci.

Niektórzy - jak seksbomba Pamela Anderson - otwarcie współpracują z redakcjami plotkarskich pism. Gwiazda zyskuje promocje, gazety zwiększają nakład. Alain Delon za kilkadziesiąt tysięcy franków sprzedał jedną z gazet na wyłączność

Za zdjęcia Jackie Onassis, wdowy po prezydencie Kennedym, gazety płaciły nawet 200 tys. USD.

Diana, określana jako połączenie Cindy Crawford i Matki Teresy, przez długi czas była główną bohaterką bulwarowych pism.

Królowie wyobraźni

Paparazzi i fotografowane przez nich gwiazdy nie mogą bez siebie żyć

dolarów. Tyle przynajmniej zapłacił francuski „Paris-Match” za umieszczenie tej fotografii na okładce sierpniowego numeru. Zdjęcie innej przedstawicielki brytyjskiej rodziny królewskiej, Sarah Ferguson - nawet z obnażonym bustem i kochankiem, teksaszkim milionerem, sсыm palec jej nogi - zdolało osiągnąć cenę o milion dolarów niższą. Reprezentanci dworów

sano - mówi Elio Storci, autor pierwszych zdjęć pary, która niepodzielnie zawiadnęła masową wyobraźnią w latach 60. Inny sławny paparazzi Gilberto Petrucci, polujący niegdyś na Taylor całym miesiącami, twierdzi dziś, że aktorka reżyserowała swoją obecność w plotkarskich pismach. - Jeśli przez kilka miesięcy w żadnym tabloidzie nie ukazywały się jej zdjęcia, było wido-

pierwsze zdjęcia swojego synka. Jean Paul Belmondo uważa, że na początku wakacji trzeba „dać się obfotografować”, by przez resztę urlopu mieć spokój.

Niektórzy najpierw próbują manipulować mediami, a potem je oskarżają. Mazarine, córka byłego prezydenta Francji Francois Mitteranda, wytoczyła pismo „Paris-Match” proces za opublikowanie fotografii przedstawiających ją nago. Jak się potem okazało, sama do nich pozowała. Rodzina księżną z Monako handluje zdjęciami z dworskich uroczystości, a za portrety Karoliny żąda ponad milion franków. Jednocześnie stale domaga się odszkodowań za naruszenie prywatności.

„Gala” kocha gwiazdy, gwiazdy kochają „Gale”, a czytelnicy kochają jedno i drugie - tak lakonicznie opisuje mechanizm funkcjonowania plotkarskiego przemysłu Jean-Marie Brun, szef francuskiego tygodnika „Gala”. Zainteresowanie mediów, na którym wielu osobom tak bardzo zależy, bywa jednak potwornie uciążliwe, a ofiary teleobiektywów często czują się zaszczute, stają się niewolnikami masowej wyobraźni. Tenista Andre Agassi i jego żona Brooke Shields mówią, że wychodzą na spacer tylko późną nocą, zakładając czapki lub kapelusze dla zmylenia fotografów. Steffi Graf omal nie wymigrywała do USA po tym, jak sfotografowano ją bez biustonosza.

Ułbiciami paparazzich była prezydentka pary John i Jackie Kennedy. Liczne romanse Kennedy'ego i zimna, wyniosła postawa Jackie pokazywały ich apetyty. Po śmierci prezydentki wdowa po nim ciągle budziła kolosalne zainteresowanie, m. in. swoim związkiem z greckim multimilionerem Onassisem. Za jej zdjęcia gazety płaciły nawet 200 tys. USD, podczas gdy pierwsze fotografie Taylor i Burtona kosztowały 8 tys. USD. Jackie jako pierwsza wytoczyła sprawę paparazzim. Sąd orzekł, że nie mogą się do niej zbliżać na odległość mniejszą niż 100 m.

Rodzina Kennedych nadal jest celem obiektywów. Dzieci Jackie, przede wszystkim John Jr., także trafiają na

okładki brukowców. Paparazzi pojechali za nim do Turcji, gdzie spędził miesiąc miodowy z Carolyn Bessette. „Zostawcie nas w spokoju i pozwólcie normalnie żyć” - krzyczał ostatnio Kennedy do ścigających go na motocyklach fotoreporterów. Zdaniem paparazzich, on sam ich prowokuje: „Pokazuje się nagi na okładce pisma, które jest właścicielem, a potem chce spokojnie żyć”.

Tom Cruise wraz z żoną Nicole Kidman byli kiedyś ścigani przez paparazzich w tym samym tunelu, w którym zginęła Diana. Aktor mówi, że ktoś, kto takiego polowania nie przeżył, trudno zrozumieć, co to znaczy. Tę samą drogę z hotelu Ritz w nieopłaconym towarzystwie włoskich fotoreporterów mają też za sobą piosenkarka Madonna i aktor John Malkovich. Ten ostatni zatrzymał się, odebrał natrętnemu fotografowi kluczyki od motoru i wyrzucił je do kanału.

Gwiazdy chcą zachować przynajmniej część swojej prywatności, ale właśnie ta sfera ich życia najbardziej interesuje publiczność. Zdjęcia kupione za setki tysięcy dolarów przez brytyjskie tabloidy czy amerykańskie gazety supermarketowe są potem ponownie wykorzystywane przez mniej drażliwe pisma ilustrowane i tzw. poważną prasę, a także pokazywane w telewizji. Paparazzi robią zdjęcia z samolotów, śmigłowców, łodzi czy z zaciemnionych szybmami, używając teleobiektywów wartych tyle, ile samochody.

Popularne telewizyjne shows, które narodziły się w połowie lat 80. wywołały lawinowy wzrost zainteresowania sensacyjnymi zdjęciami - z drugiej strony - protesty fotografowanych. W ubiegłym roku aktor George Clooney zorganizował bojkot telewizji Paramount Pictures, gdy w jednym z jego popularnych programów pokazano jego przyjaźniolce filmowaną z ukrycia. Zapowiedział też bojkot wszystkich pro-

gramów, w których będą stosowane tego rodzaju praktyki. Do bojkotu przylączyła się Madonna, sfilmowana (na potrzeby tego samego programu) wraz z dzieckiem przez okno w jej domu. Poparli ich także Steven Spielberg i Whoopi Goldberg.

Niektórzy sami próbują wymierzać sprawiedliwość. Jackie Onassis powaliła na ziemię jednego z natarczywych za pomocą chwytu judo. Alec Baldwin uderzył obiektywem w twarz fotoreportera, który czekał na niego i jego żonę Kim Basinger, gdy wracali ze szpitala z nowo narodzoną córką. Również Robert de Niro poturbował kamerzystę. Włoski narciarz Alberto Tomba w styczniu rzucił z podium pucharem w nie lubianego fotografa, a miesiąc później podobnie.

Sylwester Stallone po śmierci Diany nazwał paparazzich ścierwojadami i mordercami. Podczas niedawnego festiwalu filmowego w Wenecji umykał przed nimi motorówką. W odwiecie fotoreporterzy stawili się wprawdzie w Rzymie, gdy Stallone zapowiadał otwarcie nowej restauracji sieci Planet Hollywood, ale ostatecznie nie robili zdjęć. „Jeśli chce darmowej reklamy, to niech chodzi do domu do domu” - mówili dziennikarzom.

Gwiazdy są kapryśne: chcą, żeby paparazzi byli na ich zamówienie, a równocześnie dawali im spokój wtedy, gdy sobie tego życzą. „Mam ich fotografować w środę, ale nie w czwartek” - kpil jeden z fotoreporterów. Rozbieżność oczekiwań powoduje, że sławnych ludzi i brukowe dziennikarstwo łączy relacja pożądania, a zarazem nienawiści.

Juliusz URRANOWICZ
Współpraca: Marek BRZEZIŃSKI (Paryż), Piotr CYWINSKI (Bonn), Małgorzata KALUZA (Nowy Jork), Jacek PAŁASINSKI (Rzym)

(„Wprost”)

Pamela Anderson otwarcie współpracuje z redakcjami plotkarskich pism. Gwiazda zyskuje promocje, gazety zwiększają nakład.

Kurier TV

26. IX - 02. X

PROGRAM TYGODNIOWY

PIĄTEK 26 WRZEŚNIA

LTW

8.00 - Drogi. Samochody. Ludzie. 8.30 - Teletakt. 9.00 - Dla dzieci. 10.00 - S. "Krew". 10.55 - Stop kadr. 11.25 - Telegra. 17.00 - S. "Rodzina Robinsonów". 17.25 - Dla domu. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program dla Ukraińców. 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Sny i podróże kota Gogolera. 19.20 - Horror. 19.50 - Twój czas. 20.30 - Panorama. 21.00 - S. "Niania II". 21.30 - Program publ. 22.00 - Alca Wolności. 22.20 - W swoją stronę. 22.45 - Styl. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Studio sportowe. 23.35 - Film fab. "Niebezpieczna miłość".

LNK

7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne kolo. 9.00 - Telesklep. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 9.50 - Miviga przedstawia. 10.00 - S. "Słoneczne wybrzeże". 10.45 - Teleshop. 11.15 - Kuchnia pani Grażyny. 11.45 - Na wasze życzenie. 12.00 - A. Girzadas przedstawia. 12.55 - Czerwona linia. 13.50 - Twój wychowanek. 14.20 - TV. "Lietuvos rytas". 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. "Skrydła marzeń". 16.20 - S. "Słoneczne wybrzeże". 17.10 - S. "Cuda". 18.00 - S. "Bez domu jest źle". 18.55 - Teleshop. 19.00 - Wiadomości z Hollywoodu. 19.20 - To ci rodzinka.

SOBOTA 27 WRZEŚNIA

LTW

8.00 - S. "Niania II". 8.25 - Dzień dobry. 9.55 - S. "Noe i Kasper". 10.25 - S. "Stela Stellaris". 11.15 - Nasz język. 11.45 - Apokalipsa Morawia. 12.40 - Witaj, Francjo. 13.10 - Wideofilm. "Adam żeni się z Ewą". 14.30 - Film fab. "Akademia wojskowa". 16.05 - S. "Śmierć Jugosławii". 16.55 - Mistrzostwa LLK. Podczas przerwy - Wiadomości. 18.30 - Laureat nagrody J. Sziksznelisa. 19.00 - Telego. 20.00 - Milioner. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Pod własnym dachem. 21.40 - Detektyw. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Studio sportowe. 23.35 - Koncert.

LNK

8.30 - S. "Mały detektyw". 9.00 - Poranne kolo. 10.30 - Smaczego. 11.00 - Cztery kolo. 11.30 - Dzika przyroda. 13.00 - Kibir Tele Vibir. 14.05 - S. "Baron". S. "Przybysze". S. "Dziwna wiadomość". 17.00 - S. "Piątka". 18.00 - S. "Podwodne raki". 19.00 - Z Hollywoodu. 19.30 - Bulwarowe show. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - A. Girzadas przedstawia. 21.00 - Film fab. 22.45 - Film fab. "Ślódce piętro". 0.30 - Maga-

20.00 - Wiadomości. 20.30 - Tak. Nie. 21.30 - Jeszcze nie wieczór. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Tangomania.

BALTYCKA TV
8.30 - 17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. "Tak świąt się kręci". 18.55 - Telegra. 19.00 - S. "Dallas". 19.55 - Wiadomości. 20.00 - S. "Jan Krzysztof". 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. "Droga do Wellville". 23.05 - Film fab. "Numeracja topielców". 1.05 - 8.30 - CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. "Santa Barbara". 9.30 - S. "Uroczy dzielnicy". 10.15 - S. "Marimar". 15.30 - Teleshop. 15.45 - S. "Drużyna A". 16.30 - Baltyk w niebezpieczeństwie. 16.55 - Okno na przyrodę. 17.20 - Kulinarne show. 17.45 - S. "Santa Barbara". 18.30 - Mistrzostwa LLK. 20.00 - S. "Marimar". 20.30 - S. "Izba przyjęć". 21.30 - Film fab. "Wbrew prawu". 23.00 - Sport. 23.10 - Wiadomości. 23.25 - Kino. 23.55 - Film fab. "Zabójstwo Mike'a".

WILEŃSKA TV

8.00 - Wiadomości z Wilna. 8.15 - Dziękuję za zakup. 8.30 - Moje kino. 9.15 - Film fab. "Głęboka tajemnica". 10.40 - Apteka. 11.00 - Film fab. "Głęboka tajemnica". 12.15 - Towary i usługi. 12.25 - Film fab. "Wiara i prawi". 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. "Wiara i prawi". 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Towary i

zyn erot. 0.55 - Jeszcze nie wieczór. 1.40 - S. "Puaro".

BALTYCKA TV

8.30 - Ekorozg. 8.55 - Litwa do UE. 18.00 - S. "Płonąca pochodnia". 19.00 - S. "Dynastia Colbowey". 20.00 - Humor. 20.30 - Walka słów. 21.30 - S. "Pluskiwy". 22.30 - S. "Skrzydła". 22.55 - Kulturyztyka. 0.15-8.30 - CNN.

TV-3

9.00 - Teleshop. 9.15 - Filmy anim. 10.05 - S. "Nareszczu dzwonek". 10.30 - Program muz. 11.30 - Kulinarne show. 11.55 - S. "Sabalaukas rozmawia". 12.20 - Barwy muzyki. 12.45 - Kalendarzok europejski. 13.15 - S. "Cuda i cudenka". 14.00 - S. "Telefon pomocy 911". 14.45 - S. "Drużyna A". 15.30 - S. "Wilki powietrzny". 16.15 - Komputerowe cuda. 16.40 - S. "Ratownicy". 17.25 - S. "Mele Rose Place". 18.10 - S. "Beverly Hills, 90210". 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. "Marimar". 19.45 - Zapiewajmy. 20.15 - S. "Jesica Fletcher". 21.00 - Film fab. "Najlepszy w Ameryce". 23.00 - Sport. 23.10 - Wzstętko. 23.40 - Playboy.

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Wilna. 8.15 - Dla dzieci. 10.00 - Jeraltas. 10.25 - Film dok. o przyrodzie. 11.25 - Aby Litwie było lepiej. 11.40

usługi. 18.40 - Wiadomości. Prześl. w miasteczku. 18.55 - Film fab. "Odpuszczenie grzechów". 20.40 - Aby Litwie było lepiej. 21.00 - Festiwal w Surgucie. 21.20 - Film fab. "Wagon sypialny". 23.00 - Z Wilna. 23.15 - Zrób sobie zdjęcie. 23.30 - Przegląd wydarzeń tygodnia.

VILSAT

18.00 - Kalendarzok zniżek. 18.10 - S. "Latający lekarze". 19.00 - Nowości muzyczne. 19.15 - Warto odwiedzić. 19.20 - Bądźmy pięknie. 20.05 - Kalendarzok zniżek. 20.15 - Telegra. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Warto odwiedzić. 21.20 - Film fab. "Sumienie". 22.50 - Kalendarzok zniżek. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Dla dorosłych. 23.45 - Puls Wilna.

IKANAL ROSJI

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 - Wiadomości. 8.15 - S. "Dziewczyna o imieniu Los". 9.05 - Moja rodzina: obmowy. 9.45 - Dopóki wszyscy w domu. 10.25 - Graj harmonij. 14.20 - Film fab. "Jastrzab samoderca". 15.50 - Ulica Segramowa. 16.25 - Program muz. 17.20 - S. "Dziewczyna o imieniu Los". 18.15 - Człowiek i prawo. 18.45 - Pole cudów. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - S. "12 krzesel". 22.10 - Spojrzenie. 23.10 - Film fab. "Przyjaciele". 0.45 - Ekspres parowy.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 - Wieści. 7.20 - S. "Oddział dyżurny". 7.35 - S. "Wiatr w plecy". 8.20 - Narodowy interes. 8.50 - Towary i usługi. 9.00 - S. "Santa Barbara". 9.50 - Towary i usługi. 10.20 - Schody do nieba. 10.45 - Dom towarowy "Le Mont".

- Gwiazdy sportowe. 11.55 - Znad Wilni TV. 12.30 - Festiwal w Surgucie. 12.50 - Muzyka dla dzieci. 13.45 - Ja sama: syn młodszy od wnuka. 14.45 - Zawód. 15.40 - Klub samotnych serc. 16.15 - Film fab. "Wspaniali panowie z Bua Dore". 17.20 - Tydzień. 17.40 - Zrób sobie święto. 17.55 - S. Moje kino. 18.40 - Sezon jesienny. Towary i usługi. 18.55 - Skandale tygodnia. 19.30 - Humor. 20.20 - Fitol. 20.35 - Film fab. "Białe słońce pustyni". 22.15 - Towary i usługi. 22.25 - Festiwal w Surgucie. 22.45 - Show I. Demidowa. 23.35 - Patrol drogowy. 23.55 - Kanał muzyczny. 1.00 - Film fab. "Śmiertelne badanie".

VILSAT

9.00 - Muzyka. 11.15 - Przetwarzanie. 12.00 - A było tak... 12.25 - Muzyka. 18.05 - Film dok. 18.30 - Cuda czarodziejek. 19.00 - Kalendarzok zniżek. 19.10 - Dotyk. 20.15 - Sztafeta Vilsatu. 21.30 - Film fab. "Schody do nieba". 23.00 - Salon country. 23.40 - S. "Latający lekarze".

IKANAL ROSJI

7.00 - Film fab. "Współrzędne nieznanne". 8.30 - Film anim. 8.40 - Milion lota. 8.45 - Słowo duszpastera. 9.00, 14.00, 17.45 - Wiadomości. 9.10 - Biblioteka domowa. 9.30

11.00 - Anclage i Co. 11.55 - Klub L. 12.25 - Parlamentarzyści. 12.55 - Magazyn nieruchomości. 13.20 - Autograf. 13.30 - Tragikomedia "Czapka". 15.05 - Moskiewska panorama. 15.10 - Grafoman. 15.20 - Lepiej nie bywa. 15.30 - Czerwona księga. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. "Santa Barbara". 17.20 - Zatołka morska. 17.55 - S. "Wiatr w plecy". 19.35 - Narodowy interes. 20.10 - S. "Lagodna noc". 21.15 - Słabo. 21.50 - Nasz Puzsik. 22.20 - Dobry wieczór. 23.10 - Oddział dyżurny. 23.25 - Towary i usługi. 23.30 - Schody do nieba. 23.55 - Noce żywe miast świata. 0.25 - Towary i usługi.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - "Podwieczorek przy mikrofonie". 9.10 - "Spojrzenia na Polskę". 9.30 - Wiadomości. 9.40 - Program dnia. 9.45 - Wiadomości - pogoda. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - "Ostatni taki wojewoda" - film dok. 10.30 - "Rozalka Olaboga" - serial dla młodych widzów. 11.00 - "Karol Wielki" - serial historyczny prod. francuskiej. 12.00 - Uczmy się polskiego. 12.35 - "Muzyka łagodzi obyczaje". 13.00 - Wiadomości. 13.10 - "Lalka" - serial TVP. 14.30 - "Żyć na tej ziemi" - film dok. 15.05 - "Teraz Wy" - program Teresy Tożańskiej. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Gawędy historyczne. 17.00 - "Gościecinie". 17.30 - Hity satelity. 17.50 - Teledyski na życzenie. 18.00 - Telexpress. 18.15 - "Ala i As" - program dla najmłodszych. 18.30 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 18.35 - "Tata, a Marcin powiedział..." 18.45 -

"Tak jak w kinie" - program Pawła Stompke. 19.15 - "Bar Atlantic" - serial TVP. 19.45 - "Maska" - magazyn teatralny. 20.15 - "Paier" - program muzyczny. 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - "Lalka" - serial TVP. 22.45 - "Kłopot z istnieniem Henryka Elzenberga" - film dok. 23.30 - Panorama. 24.00 - XXVII Festiwal Piosenki Żołnierskiej Kolobrzeg 97 - gala. 1.00 - "Porozmawiamy..." 1.50 - "Jeż Kleofas" - film dla dzieci. 2.00 - "Bar Atlantic" - serial prod. polskiej. 2.30 - "Maska" - magazyn teatralny. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - "Paier" - magazyn muzyczny. 4.00 - "W centrum uwagi". 4.20 - Teledyski na życzenie. 4.30 - "Lalka" - serial prod. polskiej. 5.45 - "Kłopot z istnieniem Henryka Elzenberga" - film dok. 6.30 - Panorama. 7.00 - "Tak jak w kinie". 7.25 - "Gościecinie" - magazyn kultury i sztuki ludowej.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - "Maska" - serial anim. dla dzieci. 9.30 - "Renegat" - amerykański serial sensac. 10.20 - "Zar młodości" - kanad serial obycz. 11.30 - "Nieustraszone" - amerykański serial sensac. 12.30 - "FX" - amerykański serial akcji. 13.30 - Dzieciwiciu wspaniałych. 14.00 - Rykowlisko. 14.30 - Piraci. 15.00 - Szuka informacji. 15.30 - Parada part. 16.00 - "Batman" - anim. serial dla dzieci. 16.25 - Bractwo Białego Orła. 16.30 - Nie tylko dla dam. 17.00 - Informacje. 17.15 - Kalambr - program rozrywkowy. 17.45 - "Drużyna A" - amerykański serial

TV POLONIA

8.00 - Folkowe nuty. 8.20 - Hity satelity. 8.40 - Sobota w Bytkowie. 9.10 - Zaproszenie - program krajoznawczy. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - "Ala i As" - program dla najmłodszych. 10.00 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 10.10 - "Szafiki" - program dla dzieci. 10.40 - Program dnia. Prognoza pogody. 10.45 - "Zwierzolub". 11.00 - Brawo! Bis! 14.00 - Wiadomości. 14.10 - Z dziejów parlamentaryzmu. 14.35 - "Jestem w podróży... szukam pracy" - reportaż. 15.00 - "Melomania". 15.30 - "Ara-bela" - serial dla młodych widzów. 16.00 - "Widęty" - serial animowany dla dzieci. 16.35 - "Szansa na sukces" - Ewa Bem. 17.30 - "Mówi się..." 17.50 - Teledyski na życzenie. 18.00 - Telexpress. 18.20 - Sport z satelity. 19.30 - "Noce i dnie" - serial prod. polskiej. 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - "Wściekły" - film sensac. prod. polskiej. 21.05 - Reportaż. 23.30 - Panorama. 24.00 - Pierwszy Festiwal Cygański. 1.50 - Sport z satelity. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - "Szansa na sukces". 4.30 - "Wściekły" - film sensac. prod. polskiej. 6.15 - Panorama. 6.45 - Pierwszy Festiwal Cygański.

POLSAT

7.00 - Muzyka. 7.30 - Disco Relax. 9.00 - W drodze - magazyn redakcji programów religijnych. 9.15 - Smakosze i rozkosze. 9.30 - Co jest grane? - program dla dzieci. 10.00 - "Głupi i głupszy" - USA (1995). 10.30 - "Power Rangers" - serial komiksowy USA (1994). 11.00 - "Straznik Tekasas" - amerykański serial sensac. 11.50 - "Gambit" - USA (1966). 13.45 - "Bankiet" - Włochy (1985). 15.30 - Oskar - magazyn filmowy. 16.00 - Fundacja Polsat. 16.30 - Magazyn. 17.00 - Informacje. 17.15 - Halo miliard - teletur. 17.45 - Pfiandma: gra za bawą. 18.15 - Rykowlisko - program rozrywkowy. 18.45 - "Pacific Blue" - serial sensac. USA (1996). 19.35 - Dzieciwiciu wspaniałych. 20.00 - Disco Polo Live. 20.55 - "Xena, wojownicza księżniczka" - serial Fantasy USA (1995). 21.55 - Losowanie Lotto. 22.00 - "Brygada Acapulco 2" - serial sensac. USA (1996). 22.55 - "Ja, swiadomyliwy" - USA (1982). 23.55 - Wyniki Lotto. 0.55 - "Nade i Stacey 2" - amerykański serial komed. 1.25 - Playboy. 2.20 - "Fright Night" - USA (1985). 4.10 - Muzyka.

NIEDZIELA
28 WRZEŚNIA

LTV

8.00 - Świąteczne myśli. 8.25 - Nowości kościoła katolickiego. 8.30 - Film dok. 9.30 - Dla dzieci. 10.25 - S. "Sześciu sprawiedliwych". 10.55 - Klub szachowy. 11.10 - Technologia i telekomunikacja. 11.30 - Siedem dni Kowna. 12.00 - W świecie koszykówki. 13.10 - Podróż z LTV. 13.50 - Koncert żywych. 14.50 - Formula-1. 17.00 - Dla rolników. 17.30 - Witajcie, gościu. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - S. "Domek na preri". 19.00 - Zielone drzewo życia. 19.20 - Nasze miasteczka. 20.20 - Szanujmy słowo. 20.30 - Panorama. 21.00 - Film fab. "Fakt". 22.25 - Program muz. 23.15 - Dziennik wieczny. 23.25 - Studio sportowe. 23.30 - Eliminacje do mistrzostw Europy w piłce ręcznej mężczyzn. Litwa - Jugosławia.

LNK

8.30 - S. "Mały detektyw". 9.00 - Bulwarowe show. 9.30 - S. "Urwisy". 10.00 - Wyjść wychowanek. 10.30 - Salon białego kota. 11.00 - ABC zdrowia. Wysokie ciśnienie. 11.30 - Stary świat prehistoryczny. 12.00 - Narodowa geografia. 13.00 - Kibit Tele Vibir. 14.15 - Kłasyka TV. S. "Baron". S. "Przybysze". S. "Wieżnia". 17.00 - S. "Marlou - prywatny detektyw". 18.00 - S. "Moloney". 19.00 - S. "Poirot". 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Telefoto. 21.00 - Film fab. "Bliskie kontakty trzeciego stopnia". 23.20 - Kronika kryminalna. 23.50 - Dom do wynajęcia. 0.15 - Tajemnica kobiety. 0.40 - Wokół ciebie. 1.10 - Radio show. 1.40 - S.

PONIEDZIAŁEK
29 WRZEŚNIA

LTV

8.00 - Dzień dobry. 9.30 - Dla dzieci. 10.30 - Dla rolników. 10.55 - Milosier. 11.15 - S. "Śmierć Jugosławii". 12.05 - Siedem dni Kowna. 12.00 - S. "Rodzina Robinsonów". 17.25 - Pod własnym dachem. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program białoruski. 18.40 - Wiadomości. 18.50 - W świecie koszykówki. 19.20 - Czy bezczynny jest wasz dom? 19.50 - Mój dom. 20.00 - 01... 02... 03... 20.30 - Panorama. 21.00 - Film fab. "Tatusiowa córka". 22.30 - Monserrat Caballer w Wilnie. 23.00 - S. "Lotniko". 23.30 - Dziennik wieczny. 23.40 - Studio sportowe.

LNK

7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleskop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle". 9.50 - Miviga przedstawia. 10.00 - S. "Słoneczne wybrzeże". 10.45 - Teleshop. 11.15 - Z Hollywoodu. 11.45 - Na nasze życzenie. 12.00 - Kronika kryminalna. 12.30 - Bulwarowe show. 12.55 - TV "Lietuvos rytas". 13.50 - ABC zdrowia. Wysokie ciśnienie. 14.20 - Tak. Nie. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. "Skrzydła marzeń". 16.20 - S. "Słoneczne wybrzeże". 17.10 - S. "Cuda". 18.00 - S. "Bez domu jest źle". 18.55 - Teleskop. 19.50 - S. "Zwariowana para". 19.30 - S. "Romans radiowy". 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Po obu stronach muru. 21.30 - Od ... do. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Film dok. 23.15 -

"Taran".
BALTYCKA TV
8.30 - Program religijny. 9.30 - Poranna kawa. 10.30 - Wiadomości. 10.35 - Film anim. 11.00 - Konkursy. 11.30 - Wiadomości. 11.35 - Nowości wideo. 12.00 - BBTW TOP-20. 14.00 - Rentgen. 14.30 - Wiadomości. 15.00 - Reportaże. 15.30 - Wiadomości. 16.05 - Koncert. 16.30 - Wiadomości. 16.35 - Rozmaitości. 17.00 - S. "McGyver". 18.00 - S. "Zakata Acapulco". 19.00 - S. "Dynastia 2. Colbowie". 20.00 - S. "Życie Leonarda da Vinci". 21.00 - Film fab. "Czerwony stół bilardowy". 22.35 - S. "Na zdrowie!". 23.00 - S. "Walka bez reguł!". 23.30 - Sportozauzy. 0.05-8.30 - CNN.

TV-3

9.00 - Teleshop. 9.15 - Filmy anim. 10.05 - S. "Nareszcie dzwonek!". 10.30 - Wszystko. 11.00 - Okno na przyszłość. 11.30 - Kulinarne show. 11.55 - Zaspiewajmy. 12.20 - Europejski kalejdoskop. 12.45 - Budownictwo. 13.15 - S. "Telefon pomocy 911". 14.00 - S. "Beverly Hills, 90210!". 14.45 - S. "Drużyna A.". 15.30 - S. "Szalenie". 17.00 - Sport na świecie. 17.30 - Stare anegdoty. 18.00 - Akcenty. 18.25 - S. "Ptaki ciemiężych krzewów". 19.15 - S. "Marimar". 19.45 - S. Sabaliauskas rozmawia. 20.10 - S. "Doktor Quinn". 21.00 - Film fab. "Dwulicowa missis Grenvilles". 22.50 - S. "Ullice San Francisco". 23.40 - Kino.

WILEŃSKA TV

9.10 - Film dla dzieci. 9.50 - Paluszki liżać. 10.30 - Humor. 10.55 - O przyrodzie. 11.55 - Lekcja języ. litewskiego. 12.05 - Towary i usługi. 12.15 - Na szali wagi. 12.40 - Prasa i muzyka. 13.35 - Żrób

Film fab. 1.00 - Sprawy '97. 1.55 - Kronika kryminalna.
BALTYCKA TV
8.30-17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. "Tak świat się kręci". 18.55 - Telegra. 19.00 - S. "Dallas". 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Program sportowy. 20.55 - Teleshop. 21.00 - Film fab. "Umrzeć z miłości". 22.40 - Program sportowy. 23.00 - Film fab. 23.50 - Humor. 0.20-8.30 - CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. "Santa Barbara". 9.30 - S. "Marimar". 15.30 - Teleshop. 15.45 - S. "Jutrzejka gazeta". 16.30 - S. Sabaliauskas rozmawia. 16.55 - Przegląd sportowy. 17.20 - Akcenty. 17.45 - Film anim. 18.10 - S. "Santa Barbara". 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. "Marimar". 19.45 - S. "Uroczy i dzielni". 20.30 - Komedja. 21.00 - S. "Melrose Place". 22.00 - Gina Kerpell na Litwie. 22.30 - Stare anegdoty. 22.50 - Nowości sportowe. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - S. "Strefa zmkru".

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Moskwy. 9.10 - S. "Grace w opałach II". 9.10 - Sportowy tydzień. 9.40 - S. "Grace w opałach II". 10.40 - Apteka. 11.00 - Sprawozdanie. 11.15 - Humor. 12.35 - S. Wyniki. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. "Do nogi, Muchtarze!". 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Towary i usługi. 18.45 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.00 - Telefon. 23.55-60. 19.40 - Lekcja języ. litewskiego. 19.50 - Gwiazdy sportu: Sz. Marczulionis. 20.05 - Wystawa "Budownic-

14.30 - Sportowy tydzień. 15.00 - Stolica. 15.20 - Towary i usługi. 15.30 - Festiwal w Surgucie. 15.45 - Moskwa oczyma S. Kuczera. 16.00 - Film fab. "Wspaniali panowie z Bua Dore". 16.50 - Z Moskwy. 17.00 - Kamień węgielny. 17.30 - Telefon. 23.55-60. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Koncert. 19.00 - Wileńska jutrzienka. 19.25 - Film fab. "Wyszedł po zapak!". 21.20 - Festiwal w Surgucie. 21.40 - Wyniki. 22.55 - Film fab. "Mona Lisa".

VLSAT

9.00 - Muzyka. 10.15 - Dla dzieci. 10.30 - To jest kino. 11.00 - Salon country. 11.40 - Moje Wilno. 12.10 - Muzyka. 18.05 - Godzina siły ducha. 19.00 - Kalejdoskop żnięk. 19.10 - Gwóźdź. 19.30 - Przepsy Galiny. 19.45 - MS MIX. 20.05 - Muzyka. 21.00 - Zatrzymaj się, chwilo. 21.45 - Kłajpedka TV. 22.15 - S. "Latający lekarze". 23.05 - XL-Music.

1 KANAŁ ROSJI

7.00 - Film fab. "Pierwszy trolebusz". 8.25 - Film anim. 8.55 - Ciągienie Sportowe. 9.00, 14.00, 23.15 - Wiadomości. 9.10 - Notatki. 9.30 - Dopoki wszyscy z domu. 10.10 - Gwiazda poranna. 11.00 - Program dla żołnierzy. 11.30 - Graj, harmonio. 12.00 - Godzina dla ws. 12.25 - S. "Podwodna odyseja ekipa Couston". 13.20 - Panorama śmiechu. 14.15 - Zaproszenie

muzyczne. 14.45 - Klub podróżników. 15.30 - Film anim. 16.05 - Program A. Lubimowo. 16.35 - Piłka nożna. 17.05 - Biela papuga. 18.00 - Film "Jasny maraton". 19.50 - Afisz filmowy. 20.00 - Czas. 20.40 - Film. "Terminator-2: dzień ostatniego sądu". 23.30 - Komedja "Tajemnicza choroba".

ROSYJSKA TV

6.00 - Ekspres poranny. 6.55 - S. "Frank - niedźwiedź polarny". 7.45 - Kreskówka. 8.00 - Klub L. 8.30 - Przysięga. 9.00 - Witaj, kraju. 9.45 - Motoryzacja. 10.00 - Wieści. 10.20 - Rosyjskie loty. 11.00 - Puls. 11.25 - Nowa Rosja. 11.35 - Ludzie, pieniądze, życie. 12.05 - Nastuchaj wszystkich. 12.30 - Podwójny portret. 13.00 - Wieści. 13.20 - Cichy Dom. 15.50 - Dialogi o zwierzętach. 16.05 - Cudowny świat Disneya. 17.00 - Program dla młodzieży. 17.25 - Nieznana planeta. 17.55 - Anchiage i Co. 19.00 - Zwierciadło. 20.05 - S. "Kobieta w biele". 21.10 - Piłka nożna bez granic. 21.45 - K-2 przedstawia. 22.40 - U Księżycu. 23.10 - Moda. 23.40 - Film fab. "Numer, lux" dla generała z pańnika".

TV POLONIA

8.00 - Powitanie. 8.05 - Rody Polacki. 8.35 - Śniadanie z Anną Wandą Głęboką. 9.05 - Spotkania z folklorem. 9.25 - Informacje Studia Kontakt. 9.40 - Magazyn kulturalny. 10.00 - Niedzielne muzykowanie. 10.50 - Spotkanie z prof. Wiktorem Zimem. 11.10 - Ludzie listy pisać. 11.25 - Opole'97. 12.00 - Teatr Familijny. "Serce dzwoni". 12.45 - Chochlikowo. Wesoły, czyli zmagania z gramatką. 13.00 - "Polskie ABC" - program dla dzieci. 13.30 -

"Arabela" - czechosłowacki serial dla młodych widzów. 8.40 - "Widget" - serial anim. dla dzieci. 9.10 - Spotkanie z profesorem Wiktorem Zimem. 9.30 - Wiadomości. 9.40 - Program dnia. 9.45 - Wiadomości. Pogoda. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - "Koronacja" - reportaż. 10.30 - Ala i As - program dla dzieci. 10.45 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 10.50 - "Tata, a Marcin powiedział...". 11.00 - "Bar Atlantycki" - polski serial obyczaj. 11.30 - Maska - magazyn kulturalny. 11.55 - Gościniec - magazyn kultury ludowej. 12.25 - Tak jak w kinie. 13.00 - Wiadomości. 13.15 - "Papierowe małżeństwo" - melodramat prod. polskiej (1991). 14.50 - Opole'97. 15.10 - Informacje Studia Kontakt. 15.25 - Folkowe nuty. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Prawdziwa historia niechających pomników. 16.55 - "Tam, gdzie Trylogia była Biblią" - film dok. o Polakach zamieszkujących Kresy II Rzeczypospolitej. 17.30 - Sportowy tydzień. 17.50 - Teledyski na życzenie. 18.00 - Telexpress. 18.15 - Ciuchcia. 18.45 - Krzyżowa szczęścia - teleturniej. 19.15 - "Dajcie to na pierwszą stronę" - serial prod. kanad. 20.15 - 30 ton! - Lista, lista, lista przebojów. 20.40 - Dobranocna. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - "Warszawska premiera" - film fab. prod. polskiej (1950). 23.10 - Mała rzecz a cieszy. 23.25 - Program na wtorek. 23.30 - Panorama. 24.00 - Przegląd publ. 1.00 -

(1982). 21.55 - Losowanie Lotto. 22.50 - "Glimirzy i prokurator" USA. 23.55 - Wyniki Lotto. 24.00 - Informacje i biznes informacja. 0.20 - Polityczne graffiti. 0.30 - Magazyn Teatru Otwartego. 1.35 - Muzyka.

"Kocie opowieści" - serial animowany. 14.00 - Transmisja Mszy św. z Kościoła św. Wojciecha w Warszawie. 15.00 - "Skarbice". 15.30 - Salonowe potyczki. 16.00 - S. "Robert Chojnacki - Big Beat - Platynowy koncert". 16.55 - Program dnia. 17.00 - "Dni, miasteczka, lata". film dok. 17.40 - Salon Jwoński. 18.00 - Telexpress. 18.15 - "Prawdziwe przygody prof. Thompsona" - serial anim. dla dzieci. 18.40 - "Zawsze w niedzielę" - film obyczajowy prod. polskiej. 20.10 - Cafe "Fusy" - program satyryczny Krzysztofa Jarońskiego. 20.40 - Dobranocna. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - "Papierowe małżeństwo" - melodramat prod. polskiej (1991). 23.05 - Program rozrywkowy. 23.30 - Panorama. 24.00 - Sport z satelity. 0.45 - "Team i Tym" - program rozrywkowy. 2.40 - Ludzie listy pisać. 3.00 - Wiadomości. 3.20 - "Robert Chojnacki - Big Beat - Platynowy koncert". 4.05 - "Papierowe małżeństwo" - melodramat prod. polskiej. 5.40 - Panorama. 6.10 - "Team i Tym" - program rozrywkowy.

POLSAT

7.00 - Muzyka. 7.30 - Disco Polo Live. 8.30 - Jesteśmy - magazyn programów religijnych. 9.00 - Multimediały odłot - magazyn komputerowy. 9.30 - Klip klaps - najmłodsza lista przebojów. 10.00 - "Robinson Sucroe" - anim. serial przygod. 10.30 - "Power Ranger" - serial anim. 11.00 - Disco Relax. 12.05 - "Pomoc domowa" - amerykański serial komed. 12.35 - "Ptaki ciemiężych krzewów" - Australia (1983). 13.35 - "September 30, 1955"

Międzynarodowy Festiwal Serii Współczesnej - Warszawskie Jesień '97. 1.50 - "Porwanie Baltazara Gąbki" - film anim. dla dzieci. 2.00 - "Dajcie to na pierwszą stronę" - serial prod. kanad. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - 30 ton! - Lista, lista, lista przebojów. 4.00 - W centrum uwagi. 4.20 - Teledyski na życzenie. 4.30 - "Warszawska premiera" - film fab. prod. polskiej (1950). 6.10 - Mała rzecz a cieszy. 6.30 - Panorama. 7.00 - Krzyżowa szczęścia - teleturniej. 7.25 - "Tam, gdzie Trylogia była Biblią" - film dok.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - "Batman" - serial anim. dla dzieci. 9.30 - "Powrót Supermana" - amerykański serial przygod. 10.30 - "Zar młodości" - kanad. serial obyczaj. 11.30 - "Drużyna A" - amerykański serial sensac. 12.30 - "Herkules 2" - amerykański serial przygod. 13.30 - Piramida - gra zabawa. 14.00 - Disco Polo Live. 15.00 - Piramida - gra zabawa. 15.30 - Drzewko szczęścia - teleturniej. 16.00 - "Batman" - serial anim. dla dzieci USA (1991-94). 16.30 - Bractwo Białego Orła. 17.00 - Informacja. 17.15 - Piraci - gra zabawa. 17.45 - "Drużyna A" - amerykański serial sensac. 18.45 - "Skrzydła" - amerykański serial komed. 19.15 - "Świat według Bundy'ch" - amerykański serial komed. 19.45 - Informacja. 20.00 - "Powrót Supermana" USA (1993). 20.55 - "48 godzin" USA

USA (1978). 15.30 - Rekiny kart - show. 16.00 - Dyzymy satyryk kraju. 16.30 - Piramida - gra zabawa. 17.00 - Informacja. 17.15 - Miłość od pierwszego wejrzenia. 17.45 - "Pacific Blue" - serial sensac. USA (1996). 18.40 - "Nowy przygody Robin Hooda" - serial przygod. USA (1996). 19.35 - Dziewięciu wspaniałych - show. 20.00 - Idź na całosc - show z nagrodami. 20.50 - Anatomia sukcesu. 20.55 - "Hercules 2" - serial Fantasy USA (1994). 21.55 - Losowanie Lotto. 22.00 - "Nowicjusz" USA (1990). 23.55 - Wyniki Lotto. 24.00 - Na każdy temat. 1.05 - Magazyn sportowy. 2.35 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - Siódemka dzieciakom. 9.05 - Siedem pokus. 9.55 - "Podwodne katedry" - film dok. USA. 10.45 - "Kameleon" - serial SF. 11.30 - "Sliders" - serial dla młodzieży. 12.15 - "Świat pana trenera" - serial komed. 13.00 - "Capital" - franc. serial dok. 14.00 - "Detektywi" - serial komed. 14.30 - "Lato z małpą" - film przygod. USA (1985). 16.05 - "Wszystko się kręci" - serial sensac. 17.20 - 7 minut - wydarzenia dnia. 17.30 - "Siódemka niebo" - serial film. 18.15 - "Crime Story" - serial krym. 19.00 - "Strefa zagrożenia" - serial SF. 19.45 - Prognoza pogody. 19.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.00 - Sheryl Crow Live - koncert. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - "Czysta Północ" - film obyczaj. USA (1981). 22.30 - Siedem pokus. 23.10 - "Masada" - film historyczny USA (1980).

RTL-7

8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.10 - "Staria i Jeźdźcy" - serial anim. 8.30 - "Wszystko się kręci" - serial dla młodzieży. 8.55 - "Detektywi" - serial komed. 9.25 - "Czysta Północ" - film obyczaj. USA (1981). 11.00 - "Lato z małpą" - film przygod. USA (1985). 12.30 - "Detektywi z wyższych sfer" - serial sensac. 13.20 - Teleshop. 13.55 - Sheryl Crow Live - koncert. 14.50 - Teleshop. 15.15 - "Klan Mc Gregorów" - serial obyczaj. 16.05 - "Karuzela tajemnic" - serial dla młodzieży. 16.25 - "Siódemka dzieciakom" - serial anim. 17.40 - "Klub młodych milionerów" - serial sensac. 18.15 - "Karuzela tajemnic" - serial dla młodzieży. 18.40 - "Fudge" - serial komed. 19.00 - "Sunset Beach" - serial obyczaj. 19.45 - Prognoza pogody. 19.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.00 - "Klan Mc Gregorów" - serial obyczaj. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - "Masada" - film historyczny USA (1980). 22.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.40 - "Klub młodych milionerów" - serial sensac. 23.20 - "Policjanci z Miami" - serial krym. 0.10 - Ukryta kamera.

CZWARTEK

2 PAŹDZIERNIKA

LTV
8.00 - Twój czas. 8.30 - W swoją stronę. 9.00 - Dla dzieci. 10.00 - S. „Krewni”. 10.55 - Młotnica. 11.15 - Zielone drzewo życia. 11.35 - S. „Lotnisko”. 12.00 - Program psych. 17.00 - S. „Rodzina Robinsonów”. 17.25 - Dla domu. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Teletext. 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Telegra. 19.20 - S. „Krewni”. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Drogi. Samochody. Ludzie 21.30 - Film fab. 23.00 - Film dok. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Program sportowy.

LNK
7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.50 - Miłgwa przedstawia. 10.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 10.45 - Teleshop. 11.15 - Twój wychowanek. 11.45 - Na wasze życzenie. 12.00 - Bulwarowe show. 12.25 - Smaczne. 12.55 - A. Girzadas przedstawia. 13.50 - To ci rodzinka. 14.20 - Czterona lino. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. „Skrydła marzeń”. 16.20 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 17.10 - S. „Gorączka młodości”. 18.00 - S. „Bez domu jest źle”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Zwariowana para”. 19.30 - S. „Romans radiowy”. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Sprawy 97/2. 21.30 - S. „Prowat”. 23.20 - Wiadomości. 22.45 - S. „FX”. 23.30 - S. „Ekipa szyb-

kiego reagowania”. 0.15 - Po obu stronach muru. 1.05 - Od... do. 1.55 - Wiadomości z Hollywoodu.

BALTYCKA TV
8.30 - 17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świąt się kreśli”. 18.55 - Telegra. 19.00 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Polemika. 20.30 - Humor. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Tak... w kolorze brzu”. 23.05 - S. „Kierunek Południe”. 23.55 - Program sportowy.

TV-3
8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.15 - S. „Marimar”. 15.30 - Teleshop. 15.45 - S. „Drużyna A”. 16.30 - Zaspiewajmy. 16.55 - S. „Nareszcie dzwonek”. 17.20 - Kulinarne show. 17.45 - Film anim. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Marimar”. 19.45 - Koszyk. 21.00 - S. „Słoneczny patrol”. 22.00 - Film fab. „X-Files”. 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - S. „Strefa zbrodni”. 23.40 - Komedja.

WILEŃSKA TV
7.55 - Z Wilna. 8.10 - Nowy Jork. 8.45 - Humor. 9.10 - Program A. Politykowskiego. 9.40 - S. „Grace w opalach II”. 10.40 - Apeka. 11.00 - Film fab. „Szczęśliwego Nowego Roku”. 12.35 - Zakaz jaskółki. 12.50 - Wystawa. Budowniczo 97/97. 13.05 - Filmy anim. dla dzieci. 13.40 - Towary i usługi. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. „Prolog”. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Towary i usługi. 18.45 - Wi-

adomości. Dziś w mieście. 20.00 - Nowy sezon w Rosyjskim Teatrze Dramatycznym. 19.40 - Wystawa „Budowniczo 97/97”. 20.00 - Z Moskwy. 20.15 - Film fab. „Tranzjem przez Rosję”. 22.25 - Film „Kompozytor Krzysztof Penderecki”. 23.00 - Z Wilna. 23.15 - Zrób krok.

KANAŁ ROŚI
8.00. 11.00. 14.00. 17.00. 23.50 - Wiadomości. 8.15 - S. „Dziewczyzna o imieniu Los”. 9.00 - Graj. harmonio. 9.30 - Klub podróżników. 10.25 - Biblioteka domowa. 10.30 - Zgadnij melodię. 14.20 - S. „Podziemne smoki”. 14.45 - Lego-go. 15.15 - S. „Harry - człowiek śniegu”. 16.05 - Do lat 16 wiecej. 16.30 - Dookoła świata. 17.20 - S. „Dziewczyzna o imieniu Los”. 18.10 - Godzina szczytu. 18.35 - Zgadnij melodię. 19.00 - W poszukiwaniu utraconego. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - Komedja „Niepoprawny”. 22.35 - S. „Kaskaderzy”. 22.55 - Piłka nożna.

ROSYJSKA TV
7.00. 10.00. 13.00. 16.00. 19.00. 22.00 - Wiadomości. 7.20. 23.05 - Oddział dyżurny. 7.35 - S. „Wiatr w plecy”. 8.20. 19.35 - Narodowe interesy. 8.50. 9.50. 10.10 - Towary pocztą. 9.00 - S. „Santa Barbara”. 13.20 - Autograf. 13.30 - Film fab. „Detektywi”. 14.45 - Film anim. 15.10 - Grafoman. 15.20 - Lepiej nie bywa. 15.30 - Wasz stan. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. „Santa Barbara”. 17.20 - Dla dzieci. 17.40 - Historia pewnego wydarzenia. 17.55 - S.

„Wiatr w plecy”. 20.10 - S. „Kobieta w bieli”. 21.15 - Sam sobie reżyserem. 21.50 - Mój Puszkin. 22.20 - Program I. Ugnolnikowa. 23.20 - W czas. 23.25 - Kawiarnia „Obłomow”.

TV POLONIA
8.00 - Gimnastyka. 8.10 - Szansa na sukces. 9.10 - Bliziej ztyki. 9.30 - Wiadomości. 9.40 - Program dnia. 9.45 - Wiadomości - Pogoda. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - Instalacje. 10.30 - Szafiki - program dla dzieci. 11.00 - „Cios w plecy” - film dok. 12.00 - Ludzie listy piszą. 12.15 - Przegląd Prasy Polonijnej. 12.30 - Krzyżówka - wiadomości - teleturniej. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - „Romans Teresy Hennert” - dramat prod polskiej (1978). 14.35 - Cantabile in jazz - koncert. 15.10 - Skarbiec. 15.40 - Auto-Moto-Klub. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - „Mój ołtarz” - film dok. 16.55 - Uczmy się polskiego. 17.30 - Spojrzenia na Polskę. 17.50 - Teledyski na życzenie. 18.00 - Telexpress. 18.15 - „Rozalka Ołaboga” - serial dla młodych widzów (1984). 18.45 - Muzyka lagodzi obyczaie - program rozrywkowy. 19.15 - „Karol Wielki” - francuski serial historyczny. 20.15 - Czy nas jeszcze pamiętasz? 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - Teatr Wspomnień: Jordan Radzieckow - „Chryja” (spektakl z 1972 r.). 22.35 - „Pani Irena”. 23.25 - Program na piątek. 23.30 - Panorama. 24.00 - „Białe małżeństwo” - dramat prod polskiej (1992). 1.50 - „Pomyślowy

wnuczek” - film animowany dla dzieci. 2.00 - „Karol Wielki” - francuski serial historyczny. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - Czy nas jeszcze pamiętasz? 4.00 - W centrum uwagi. 4.20 - Teledyski na życzenie. 4.30 - Teatr Wspomnień: Jordan Radzieckow - „Chryja” (spektakl z 1972 r.). 5.35 - „Pani Irena”. 6.30 - Panorama. 7.00 - Muzyka lagodzi obyczaie. 7.20 - Uczmy się polskiego.

POLSAT
7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Batman” - anim. serial dla dzieci. 9.30 - „Powrót Supermana” - ameryk serial przygod. 10.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 11.30 - „Drużyna A” - ameryk serial sensac. 12.30 - „Ostry dyżur” - ameryk serial obycz. 13.30 - Miłośd od pierwszego wejrzenia - teleturniej. 14.00 - Rekiy kart - teleturniej. 14.30 - Twój lekarz - magazyn medyczny. 15.00 - Link Journal - magazyn mody. 15.30 - Drzewko szczęścia - teleturniej. 16.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 16.30 - Czas na naturę - magazyn medyczny naturalnej. 17.00 - Informacje. 17.15 - Kalendarz - program rozrywkowy. 17.45 - „Nieustraszeni” - ameryk serial sensac. 18.45 - „Skryżła” - ameryk serial komed. 19.15 - „Świat według Bunchy” - ameryk serial komed. 19.45 - Informacje. 20.00 - „Renegat” USA (1992). 20.55 - „Kocha-

nie, zmniejszłem dzieciaki” USA (1989). 22.55 - „Gliniarz i prokurator” USA. 23.55 - Wyniki Lotto. 24.00 - Informacje i biznes informacja. 0.20 - Polityczne graffiti. 0.30 - Szuka informacji. 0.55 - 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny. 1.30 - Muzyka.

RTL-7
8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.35 - „Siódemka dzieciakom” - serial animowane. 10.00 - „Sunset Beach” - serial obycz. 10.45 - „Rodzinne sekrety” - film obycz. USA (1984). 12.25 - „Fudge” - serial komed. 12.45 - „Adwokat i prokurator” - serial krym. 13.30 - Teleshopping. 14.05 - Muzyka w RTL-7. 14.35 - Teleshopping. 15.05 - „Klan McGregorów” - serial obycz. 15.50 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodziecy. 16.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 17.25 - „City Life” - serial obycz. 18.15 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodziecy. 18.40 - „Fudge” - serial komed. 19.00 - „Sunset Beach” - serial obycz. 19.45 - Prognoza pogody. 19.50 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.00 - „Klan McGregorów” - serial obycz. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Dziewczyna z Pietrowki” - dramat obycz. USA (1974). 22.35 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.45 - „City Life” - serial obycz. 23.30 - National Geographic Explorer. 0.25 - „Siostrzyczka” - film obycz. USA (1983).

Program TVP - 1

PIĄTEK

26 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Mieścisko na granicy” - serial prod. kanadyjskiej. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.05 - Rządy dzieci, czyli pajdokrata. 10.25 - Papierowy teatrzyk oraz dzieciom. 10.40 - Dzieci dzieciom. 10.55 - Gimnastyka oczu. 11.00 - „Kontratak” - serial prod. kanadyjsko-francusko-amerykańskiej. 11.50 - Stawka większa niż życie - teleturniej. 12.10 - Zanim powiesz rozwód. 12.20 - Grajmy w szachy. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja Edukacyjna. 13.40 - Wiedzieć znaczy żyć. 13.45 - Nowa matura. 14.05 - Co orzeknie sąd. 14.30 - Nasza klasa. 15.00 - „Dziecko z oceanu” - serial prod. australijskiej. 15.30 - Ja - psychobabka. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - „Marzenia o NBA” - film dok. prod. USA. 17.15 - Sport i zabawa. 17.40 - Bezpieczniej. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Jaka to melodia?” - teleturniej. 18.50 - Flesz - Wiadomości. 18.55 - „Tata, a Marcin powiedział...”. 19.10 - Randka w ciemno - zabawa quizowa. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Gallipoli” - film fab. prod. austral. 23.10 - MdM. 23.40 - W centrum uwagi. 24.00 - Wiadomości. 0.15 - Twój Dekalog. 1.30 - „Ostatni wyścig” - film fab. prod. USA. 3.00 - „Klan” - telenowela TVP.

SOBOTA

27 WRZEŚNIA

8.00 - Eko echo. 8.15 - Z Polski. 8.30 - Agrolinia. 9.50 - Wszystko o działce i ogrodzie

9.30 - Wiadomości. 9.45 - Autoportret bez ram oraz Dzieło arcydzieło - program dla dzieci. 10.10 - Ziarno - program red. katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.35 - 5-10-15 - program dla dzieci i młodziecy. 11.30 - Współczesni wojownicy. 11.50 - Zwierzobiznes. 12.15 - Z Polski rodem. 12.30 - Co w kraju piszczy. 12.50 - Gelda. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - „Na szlaku przygody” - serial dok. prod. australijskiej. 14.00 - Polska Zachód. 14.20 - Walt Disney przedstawia. 15.40 - Prog. roz. 16.55 - Decyzje - prog. dla młodych widzów. 17.25 - „Bill Cosby show” - serial prod. USA. 18.00 - Telexpress. 18.25 - Jaka to melodia? - teleturniej. 18.50 - Program promocyjny. 19.10 - „Słoneczny patrol” - serial prod. USA. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - „Zyji i pozwól umrzeć” - film fab. prod. USA (1973). 22.40 - Studio sport. 23.10 - Krzak show. 23.55 - Sportowa sobota. 0.30 - „Władca lalek 2” - film fab. prod. USA. 1.50 - „Niesmiertelny” - serial prod. USA. 3.30 - „Klan” - telenowela TVP.

NIEDZIELA

28 WRZEŚNIA

8.00 - Rolnictwo na świecie. 8.15 - Notowania. 8.45 - Dziś w programie. 8.55 - Poranne filmyw. 9.15 - Niespodzianka Terenka. 9.45 - „Noe Beckett i jego ekipa” - serial prod. USA. 10.35 - Dania do podania. 10.50 - „Młode lwy” - film fab. prod. USA. 12.05 - Gość w dom - Łancut. 12.40 - Dzieci Soboru zadają pytania. 13.00 - Ani! Panski - transmisja modlitwy Ojca Świętego. 13.20 - Rozmowy na koniec wieku. 14.00 - Wiadomo-

ści. 14.10 - Tydzień. 14.40 - „Dziennik wielkich kotów” - serial dok. prod. angielskiej. 15.15 - Teatr Rozmaitości. Adolf Nowaczynski „Komedja amerykańska” (premiera). 16.25 - Zaproszenie do Teatru TV. „Matka Courage i jej dzieci”. 16.35 - „Wojna domowa” - serial prod. pol. 17.15 - Nobile dla Polaka. 17.25 - Miliard w rozumie. 18.00 - Telexpress. 18.25 - Śmiechu warte. 18.50 - Dziennik telewizyjny - program Jacka Fedorowicza. 19.05 - „Dotyk anioła” - serial prod. USA. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - „Miłośd Sary” - serial prod. USA. 21.55 - Zwyczajni niezwycczajni. 22.40 - Niedzielnicy wieczór kulturalny. 23.30 - Sportowa niedziela. 0.35 - „Walkabout” - film fab. prod. austral. 2.10 - „Biała krowa” - film dok. prod. franc.

PONIEDZIAŁEK

29 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Murphy Brown” - serial prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Szóstka na szóstkę - program dla dzieci. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Dotyk Anioła” - serial prod. USA. 11.50 - Klub samotnych serc. 12.10 - Ochroniarz. 12.20 - Sto lat - Magazyn Ubezpieczeni Spolecznych. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja edukacyjna. 14.30 - Program dla dzieci. 15.00 - „Dziki, dzwiny i nieznanne” - serial dok. prod. USA. 15.30 - MUR - program dla młodych widzów. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Telewizja Edukacyjna. 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Tydzień Prezydenta. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Klan” - telenowela TVP. 18.50 - Flesz - Wiadomo-

ści. 18.55 - Czytadło - poradnik o książkach. 19.10 - Forum - pr. publicystyczny. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - Teatr Telewizyj. Bertold Brecht „Matka Courage i jej dzieci”. 23.00 - To nie jest sprawiedliwie. 23.30 - Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 23.40 - W centrum uwagi. 24.00 - Wiadomości. 0.10 - Studio sport. 0.40 - „Laura” - film fab. USA. 2.00 - Klub samotnych serc. 2.20 - Czas na antyki. 2.40 - Tajniki muzyki - kontrabas.

WTOREK

30 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Inny świat” - serial prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Piosenka to serca głos. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Nie ma jak w domu” - serial prod. australijskiej. 11.50 - Zrób to lepiej. 12.00 - Agrolina 97. 12.15 - Dziecko: Troski i radości. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Atom, gwiazdy, życie. 13.40 - Studio Telewizyj Edukacyjnej. 14.30 - Tik-Tak - program dla dzieci. 15.00 - „Świat Bobiego” - serial prod. USA. 15.30 - RAJ - program dla młodych widzów. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Atom, gwiazdy, życie. 16.25 - „Na Księżyc, Marsa i dalej” - film dok. prod. USA. 16.55 - Ach, te oienka! 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Prog. publ. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Klan” - telenowela TVP. 18.50 - Test - magazyn konsumenta. 19.15 - Flesz - Wiadomości. 19.25 - Sensacje XX wieku. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „J.A.G.” - serial prod. USA. 22.05 - „Dojenie wielbłąda” - film dok. prod. angielskiej. 23.05 - Oko w oko z Meryl Streep. 23.40 -

W centrum uwagi. 24.00 - Wiadomości. 0.15 - Studio sport. 1.05 - „Pamiętnik Evelyn Lau” - film fab. prod. kanadyjskiej. 1.40 - Publ. kult.

ŚRODA

1 PAŹDZIERNIKA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Doogie Howser - lekarz medycyny” - serial komedyczny prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Mały Festiwal Dominikański - Gdansk '97 - program dla dzieci. 10.30 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Mila-grosy” - serial prod. włoskiej. 11.55 - Statystycy. 12.10 - Dom pełen zwierząt. 12.20 - Harmonijka ustna i blues. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Środy artystyczne. 13.40 - Byś żył wiecznie. 14.05 - Lekcja języka angielskiego. 14.15 - Arcydzieła: Pieter Breughel Starszy „Triumf śmierci” - serial dok. prod. angielskiej. 14.30 - Król zwierząt - quiz dla dzieci. 15.00 - „Tajemniczy świat Aleksandra” - serial prod. USA. 15.30 - Historia. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Tajniki muzyki. 16.20 - Wielka historia małych miast. 16.45 - „Uniwersytet Warszawski” - film dok. 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Rzeczpospolita Samorządowa. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Klan” - telenowela TVP. 18.55 - Fildmido. 19.15 - Flesz - Wiadomości. 19.25 - Listy o gospodarce. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „List do trzech żon” - film fab. prod. USA. 22.50 - Cafe fusz. 23.05 - Na przełomie. 23.40 - W centrum uwagi. 24.00 - Wiadomości. 0.15 - Studio sport. 1.30 - „Bambule, czyli rozrobra” - film fab. prod. niemieckiej.

CZWARTEK

2 PAŹDZIERNIKA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Szalone dziewczyny” - serial prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Słowa, słowa i pół-słowa - teleturniej. 10.30 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Cagney i Lacey” - serial prod. USA. 11.50 - Tańce polskie. 12.10 - Gotowanie na ekranie - magazyn kulinarny. 12.20 - Gorący kw. 12.25 - Kwitnace oienko. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Czwartkowe spotkanie z przyrodą. 13.45 - Kwadrans z medycyną. 14.00 - Mała, wielka, niebieska kulka. 14.15 - Monografie zwierząt. 14.30 - Ciuchcia. 15.00 - „Szczęście lata Toma i Jerry’ego” - serial anim. prod. USA. 15.30 - Supermagię. 15.45 - Miotła. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - W rajskim ogrodzie. 16.25 - „Dziennik wielkich kotów” - film dok. prod. angielskiej. 16.50 - Opowieści bałtyckie. 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Dziarsur rządowy. 18.00 - Telexpress. 18.25 - Jaka to melodia? - teleturniej. 18.50 - 360 stopni dookoła ciała. 19.20 - Flesz - Wiadomości. 19.30 - Credo - magazyn katolicki. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Ekstradyż II” - serial TVP. 22.10 - W interesie publicznym. 22.55 - Kabaret z lamusa. 23.05 - „Biznesmen i kłozzarz” - film dok. 23.40 - W centrum uwagi. 24.00 - Wiadomości. 0.10 - Studio sport. 0.35 - „Dom lalek” - film fab. prod. angielskiej. 2.10 - „Klan” - telenowela TVP. 2.35 - Reportaż.

Lokalne interesy miałyby szansę realizacji, zgodnie z aspiracjami i ambicjami, na szczeblu regionalnym, gdyby nie centralizacja polskiego systemu politycznego i budżetowego

Czy istnieje naród śląski

Ponownie, po pierwszym, zaprzeczającym na lata 1990-1991, przygotowaniu regionalizacji w Polsce wywołane zostały szerokie kontrowersyjne faktem zestrojenia przez Świąd Wojewódzki w Katowicach Związku Ludności Narodowości Śląskiej. Stało się to mimo sprzeciwów wojewody i wielu żanepokojonych głosów z Warszawy. Dyskusja wokół tej kwestii dotyczyła problemu istnienia narodowości śląskiej.

Jak pokazuje „Raport o rozwoju społecznym w województwie katowickim” (UNDP 1996), jego mieszkańcy w 63,8 proc. czują się Polakami, zaś w 1,1 proc. Niemcami. Między tymi „narodowo czytymi” postawami istnieje cała gama pośrednich, uzależnionych od dziwojnych i rodzinnych losów poszczególnych osób. Ślązakiem czuje się 12,4 proc. badanych Polaków i Ślązaków w 18,1 proc. Niemców. Ś Ślązakiem 2,4 proc. Polaków i 2,8 proc. Niemców, a za Ślązakiem 1,4 proc. Kims innych, a za Głębkiem 1,4 proc. Dane te wskazują, że potencjał polskości na Śląsku jest dominujący i wynosi ponad 80 proc.

Z drugiej strony wyraźna jest silna regionalna identyfikacja osób deklarujących się jako Ślązacy, dotyczy to zarówno osób przynajmniej z połaski, jak i do niemieckiego pochodzenia - wynosi ona w sumie 32,9 proc. Ten potencjał „śląskości” stanowi ewentualne pole aktywności dla regionalnych ruchów politycznych. Jeżeli uznać przytoczone badania za wiarygodne, to „czystym” Ślązakiem czuje się prawie 490 tysięcy mieszkańców województwa katowickiego. Oznaczałoby to, że mniejszość śląska jest licząca od pozostałych mieszkających w Polsce, nawet jeżeli przyjąć najbardziej optymistyczne szacunki liczebności mniejszości narodowych w Polsce, podawanych przez szwajcarską mniejszości narodowych.

Według nich mniejszość niemiecka liczy 250-300 tysięcy osób, białoruska 400 tysięcy, ukraińska 50-200 tysięcy, litewska 30 tysięcy, czeska i słowacka zaś 25-30 tysięcy (dane za: GUS, Zespół Wyznań Religijnych i Narodowości, opracowanie: Wynagiana religijna. Stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce. Informator dokumentacyjny-statystyczny. Warszawa 1993). Ta informacja jest być może szokująca, ale pokazuje społeczną i polityczną wagę problemu, którego nie można lekceważyć. Przypominieć w tym miejscu warto, że rozwiązanie problemów narodowościowych na Śląsku zawsze proponowano w formie plebiscytu. W latach 1989-1993 trzykrotnie pojawiały się propozycje przeprowadzenia takiego plebiscytu, umiędzynarodowienia statusu Śląska ze strony niemieckich i niemieckiej scenie politycznej polityków (Otto von Habsburg, Hartmut Koschik, Herbert Hupka).

Co gwarantuje status mniejszości

Międzynarodowe zobowiązania Polski w zakresie polityki wobec mniejszości narodowych w tej dziedzinie obejmują zarówno zobowiązania polityczne - przede wszystkim ustalenia systemu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, jak i prawno-międzynarodowe - Karta ONZ, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Europejska Konwencja Praw Człowieka oraz umowy dwustronne z sąsiedziami. W dokumentach tych przyjmuje się, że określenie swej narodowości jest sprawą indywidualnego wyboru danej osoby. Nie gwarantuje się w nich tzw. zbiorowych praw mniejszości - nie godzą się na państwa - ale jedynie indywidualnie, tożsame z prawami przynależnymi ogółowi obywateli. Polega to więc na rozróżnieniu praw osób (jako jednostek) należących do mniejszości narodowych od praw mniejszości narodowych jako zbiorowości.

W umowach dwustronnych Polski z państwami sąsiednimi (również w dokumentach KBWE) zawarta jest tzw. klauzula lojalności, sprzeciwiająca się najczęstszej do zapisu „przynależności do mniejszości narodowej nie zwalnia obywatela z obowiązku lojalnego postępowania wobec swego państwa”. Szczególnie praktyczne znaczenie miało to w kontekście naratyfikowana przez Polskę w 1964 roku Konwencja UNESCO w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty. Gwarantuje ona członkom mniejszości narodowych m.in. prawo prowadzenia własnej działalności oświatowej, łącz-

nie z kierowaniem szkołami, i używania oraz nauczania swojego języka. Nie może to jednak utrudniać funkcjonowania absolwentów tych szkół w społeczeństwie ani podważać suwerenności państwa. Uczestzenie do tych szkół musi mieć charakter fakultatywny.

Ustawodawstwo naszego kraju gwarantuje osobom należącym do mniejszości narodowych szereg praw, które są atrakcyjne dla potencjalnej mniejszości śląskiej. Po pierwsze, są to prawa obywatelskie przynależne wszystkim obywatelom, niezależnie od tego, czy są, czy też nie członkami mniejszości. Nowa konstytucja w art. 35 wyraźnie gwarantuje obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność i rozwój własnego języka, zachowanie i objawianie tradycji i własnej kultury, a także prawo do tworzenia własnych instytucji edukacyjnych, kulturalnych i instytucji służących ochronie tożsamości religijnej oraz do uczestnictwa w rozszerzaniu spraw dotyczących ich tożsamości kulturalnej.

Ponadto nowa ustawa zasadnicza gwarantuje każdemu obywatelowi, niezależnie od jego przynależności etnicznej, skargę konstytucyjną. Szerokie możliwości artykułowania interesów mniejszości stwarza prawo o stowarzyszeniach, konkretniejącą konstytucyjne prawo do zrzeszania się i gwarantującą stowarzyszeniom prawo do wypowiedzania się w sprawach publicznych. Może ono być ograniczone jedynie w zakresie niezbędnym dla zapewnienia interesów bezpieczeństwa państwa oraz w celu ochrony zdrowia lub moralności publicznej albo ochrony praw i wolności innych osób. Szczególnie istotne są przepisy o ordynacji wyborczej do Sejmu gwarantujące komitetom wyborczym mniejszości narodowych zwolnienie ich list z wymogu uzyskania 5 proc. ważnie oddanych głosów w przypadku listy odrębnej i 7 proc. w przypadku listy ogólnopolskiej. Istnieje także możliwość zgłoszenia krajowej listy wyborczej mniejszości. To jest ustawa o radiofonii i telewizji nakazuje uwzględniać w programach mediów publicznych potrzeby mniejszości narodowych i grup etnicznych.

Czy mamy do czynienia z czymś wyjątkowym?

W Europie od lat siedemdziesiątych mamy do czynienia ze zjawiskiem rozwoju ideologii regionalnych, mających na celu obronę skoncentrowanych terytorialnie interesów etnicznych. Wzrostła aktywność ruchów etnicznych i regionalnych (lumaczonego sytuacja, w której między centrami polityczno-kulturowymi a peryferiami regionalno-etnicznymi stosunki oparte są na eksploatacyjnych zasadach, zbliżonych do modelu stosunków między metropoliami a koloniami. Celem jest zmiana tych stosunków i występujących dysproporcji rozwojowych. Zaobserwowano, że wiele regionów dąży do większej niezależności od centrum.

Doświadczenia międzynarodowe wskazują, że oprócz zabezpieczeń konstytucyjnych gwarantujących niepodzielność państwa bardzo istotne są: duży koszt wycofania się z decyzji etnicznej do innych sekcji, z reguły w ramach rozróżnionych gospodarki rynkowej, związany z zerwaniem więzi kooperacyjnych, często z wyjątkiem centrum (Quebec, Izrael, Północna), oraz rozwój struktur państwa liberalnego, które gwarantuje zaspokojenie interesów politycznych osób należących do mniejszości narodowych, a tym samym nie dopuszcza do zerwania się tych dążeń mniejszości w ruchy separatystyczne.

Ślązacy - Polacy - Niemcy

Stulecia oderwania od Polski powodowały, że Ślązak w pełni Polakiem nie był, Niemcem z pewnością nie był. W tej sytuacji zrozumiałe jest powstanie w procesie dzielenia wśród części ludności o etnicznie polskim pochodzeniu gromosłki tożsamości etnicznej. Również ze świadomości wielu Polaków Śląsk przelafunkcjonował jako część państwa polskiego, a Ślązak jako część kulturalnego narodu polskiego. Należy wspomnieć, że nie rzadkie też były przypadki identyfikowania się z tożsamością gromosłką etnicznych Niemców, którzy poprzez kontakt z ludnością polską poznali jej język, przejęli jej obyczaje.

Dotyczyło to z reguły przedstawicieli warstw uboższych. Z kolei Ślązacy nie brali masowo udziału w tych wydarzeniach, które kontrybutowały do powstania narodu, na przykład powstania narodowe. Większość etnicznie polskich Ślązaków zamieszkiwała tereny wiejskie, gdzie świadomość narodowa rozwijała się późnie, nawet w państwach narodowych. Miasta zaś zamieszkałyby w większości przez napływających od średniowiecza mieszczan niemieckich i czeskich. Znacząca zmiana nastąpiła w XIX stuleciu, kiedy mamy do czynienia ze zjawiskiem odrodzenia narodowego Ślązaków. Ich społeczno-gospodarcza izolacja od zmierzonych elit ułatwiała ten proces, podobnie jak odmienność katolickiej od protestanckiej religii. Charakterystyczne, że język, mimo niemieckich i czeskich naleciałości, ówczesnej ludności na Śląsku uznawano za najbliższy polskiemu czasów Reja i Kochanowskiego.

Rozwiązanie regionalne zamiast mniejszościowego?

Przełom lat 1989-1991, choć przyniósł odrodzenie struktur demokratycznych na szczeblu centralnym i lokalnym, pozostawił „puszkę demokracji czą” między gminą a Sejmem. Co więcej, polityczna fikcja wyborów na poziomie województwa w okresie PRL zamieniona została na brak wyborów w ogóle. Brak jest prawdziwych instytucji społecznej reprezentacji na szczeblu wojewódzkim. Funkcji tych reprezentacji nie pełnią sejmiki samorządowe, skupiające przedstawicieli gmin. Brak wojewódzkich reprezentacji społeczne państwa powoduje, że mają miejsce próby, jak w województwie katowickim, zarejestrowania mniejszości śląskiej. Lokalne interesy miałyby szansę realizacji, zgodnie z aspiracjami i ambicjami, na szczeblu regionalnym, gdyby nie centralizacja polskiego systemu politycznego i budżetowego, centralizacja nie spotykana w państwach demokratycznych o obszarze porównywalnym do Polski.

Zbyt duży zakres centralizmu nie uwzględniający potrzeb partycypacji i reprezentacji politycznej społeczności regionalnych, potrzeb zróżnicowania treści w polityce edukacyjnej i kulturalnej oraz potrzeb zarządzania częścią spraw publicznych w interesie własnego terytorium wywołuje napięcia i eskalację żądań, rozumianą w sytuacji całkowitego lekceważenia regionalnych potrzeb. Odpowiedzią na te problemy byłaby regionalizacja, która pozwalałaby jednej stronie stworzyć warunki rozwoju samorządności, z drugiej zaś utrzymać konstytucyjnie gwarantowaną jednolitość państwa. Brak takich rozwiązań uruchamia bowiem proces kształtowania się opozycji w stosunku do państwa ze strony społeczności regionalnych, zwłaszcza w warunkach zapaści gospodarczej.

Podstawą regionalizacji powinien być układ osadniczy kraju, tj. miasta - silne bieżący rozwoju regionalnego. Kryteria historyczne i kulturowe mogą pełnić funkcję pomocniczą ze względu na przerwania ciągłości historycznej terytorium Polski (1772-1945). Natomiast stworzenie województw (regionów) samorządowych w ramach państwa unitarnego (art. 3 nowej konstytucji) jest uzasadnione ze względów politycznych (poszerzenie mackracji), społecznych (poszerzenie społeczeństwa aktywności i identyfikacji z regionami) i ekonomicznych (stworzenie instytucjonalnych warunków rozwoju regionalnego). Z powodów politycznych województwo śląskie w okresie międzywojennym otrzymało szeroką autonomię (Sejm Śląski, ustawodawstwo budżet), taka o jakiej marzą dzisiaj przedstawiciele ruchów autonomicznych na Śląsku. Dzisiaj jednak Śląsk nie jest jak przed wojną wysoko rozwiniętym okręgiem przemysłowym, epoka węgla i stali już minęła. Jest raczej obszarem narastającego kryzysu strukturalnego, nadal (mimo poprawy w ostatnich latach) ekologicznego.

Czy istnieje naród śląski

Współczesne standardy praw człowieka przyjmują, że o swojej narodowej przynależności decyduje każdy obywatel sam, zgodnie z własnym sumieniem. Wydaje się, że akceptacja takiej zasady nie zwalnia o narodowości zastanowienia się, co to naprawdę oznacza. Narodził się zjawiskiem historycznym. Jej powstanie jest długim procesem, nie zaś jednostkowym wydarzeniem.

W zasadzie nie mamy dzisiaj do czynienia w Europie Zachodniej z powstawaniem nowych narodów, nie występuje proces narodotwórczy podobny w swym charakterze do takiego procesu w krajach postkolonialnych. Narodziny małych narodów dotyczą społeczności, które w dalszej już bliższej przeszłości miały własny język, literaturę czy nawet państwo (na przykład Sycylii, Walencji, Baskowie, Sycylii, Katalończycy). Nieco inną sytuacją mamy w Europie Wschodniej. Długo można by dyskutować, czy Bośnia czy odrębny narodem, czy też są Serbami albo Chorwatami, czy Macedończycy to część narodu bułgarskiego, czy też Grecy.

Czy w procesie historycznym przechodzenia od grup etnicznych do narodów mieliśmy do czynienia z narodem śląskim? Wydaje się, że nie. O przynależności plemion śląskich do plemion polkich świadczą ich kultura, język, ich wreszcie słowiańska religia. Za istniejącą państwa śląskie może być uważać księstwa śląskie, ale czy możemy mówić wtedy o narodzie śląskim? Na pewno nie. Świadomość, jaka wtedy istniała, była świadomością elit, raczej o charakterze dywastycznym niż narodowym. Zdawano sobie również sprawę z bardzo jeszcze wtedy bliskiego pokrewieństwa z innymi plemionami słowiańskimi, nie tylko polskimi. Pamiętamy także, że przed klęską rycerstwa śląskiego pod Legnicą w 1241 roku śląscy Henrykowie władający dzielnicą senatorialną chcieli zgodzić Polskę. O powstaniu narodu śląskiego mogłaby świadczyć sytuacja, w której pojawiłby się obszarowo skoncentrowany, masowy ruch społeczny, artykułujący dążenia do własnej, terytorialnie wyznaczony ojczyzny. Powinna również istnieć inteligencja budująca świadomość etnicznej społeczności regionu.

Powyzsze nie oznacza wszakże, że ci, którzy uznają się za Ślązaków, nie są grupą szczególną w społeczeństwie pol-

skim. Splot dziejów historycznych, w których ani Czesi, ani Niemcy, ani Polacy, ani nawet mościwianie na kongresie warszawskim, w trakcie którego hotimie tworzone państwa narodowe nieznaczących rozmiarów, nie uznali nigdy narodowości śląskiej, wykształcił specyficzną regionalną wspólnotę kulturowo-kulturową wyrosłą z polskości, choć na zróżnicowanym narodowo podłożu.

Z pewnością do stania się narodem nie wystarczają deklaracje kilku przywódców organizacji pretendującej do reprezentowania takiej mniejszości. Niezbędna jest masowa świadomość etnicznej przynależności, poparta na dodatek przez obiektywne fakty, że się stało, że sprawa mniejszości śląskiej zaistniała przed wyborami do Sejmu.

Gdyby stało się to w okresie wyborów do samorządów, mielibyśmy obywateli sprawdzian zasięgu popularności osób przynajmniej z „śląskości” być podjęty, że chodzi tu o objęcie wyborczego progu. Nie możemy bowiem zakładając, że decyzje wyborcze zapadają wyłącznie pod wpływem cząstkowej świadomości etnicznej. Osoby deklarujące swoją śląską orientację etniczną zasługują na szacunek i dobrość o kulturowanie swej tożsamości oraz na stworzenie im takich ram prawnych w ustawodawstwie materialnym, które im to pełnienie umożliwi.

Nie wydaje się, aby uznanie mniejszości śląskiej było do tego potrzebne, gdyż Ślązacy nie są narodowo i kulturalnie różni, jakie stosujemy do Polaków, Niemców, Francuzów, Litwinów czy Czechów. My, Polacy, czujemy to intuicyjnie, zaś urodzeni na Śląsku Polacy czują intuicyjnie, na czym polega śląska wspólnota i dlatego również im jest ona bliska.

Autorem urodził się w **Siemianowicach Śląskich, ukończył nauki polityczne na Uniwersytecie Śląskim i Krajowej Szkole Administracji Publicznej w Warszawie.**

Dagmir DŁUGOSZ
„Rzeczpospolita”

Nie ma śląskiego narodu

Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił wniosek o reestrację Związku Ludności Narodowości Śląskiej. Lider Związku zapowiada złożenie skargi do Trybunału Konstytucyjnego.

Podczas rejestracji Związku 24 czerwca przez Sąd Wojewódzki w Katowicach zostało naruszone prawo o aktach z uzasadnienia przedstawionej podczas rozprawy apelacyjnej. Sąd lokalny nie mógł nadać bymniejszości. Popelił też błąd nie powołując biegłych ekspertów oraz uchylając się od wyjaśnienia pojęcia definicji narodowej.

Niezgodny z polskim prawem jest paragraf 30 statutu ZLNŚ mówiący o tym, że stowarzyszenie jest związkiem mniejszości narodowej - powiedziała prowadząca rozprawę sędzina Barbara Kurzeja.

Przedstawiciele ZLNŚ sprzeciwili się zmianie brzmienia paragrafu, i nazwy stowarzyszenia. Nie zgodził się też z wydyktem Sądu Apelacyjnego. - Na szczęście jest jeszcze prawo międzynarodowe, powołując na które zidentyfikowaliśmy Jerzy Gorzeli, lider ZLNŚ. - Naprawdę wykorzystaliśmy możliwość skargi kasacyjnej do Trybunału Konstytucyjnego, którego ma prawo znieść apelację regionalnego sądu. Gdy to nie przyniesie rezultatu, zwrócimy się do Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, którego postępowania są dla Polski wiążące.

Główna część uzasadnienia przed-

stawionej przez sędzinę Kurzeję dotyczyła podstawowego dla sprawy pojęcia mniejszości narodowej. Według polskiej tradycji za mniejszość narodową uznaje się grupę, która ma wsparcie większości narodowej mieszkającej poza granicami danego kraju. Nikt nie wyrażał obiekcji, jaka większość w sprawie ZLNŚ poza granicami III RP.

- Polscy, Niemcy, Francja mimo że są zamieszkanymi przez grupy etniczne należą do państw jednorodnorodnych - mówiła sędzina Kurzeja. - Trudno sobie wyobrazić, jakie konsekwencje przyniosłaby rejestracja mniejszości narodowej Ślązaków i jakie obudziła by dążenia wstód np. Kaszubów czy Romów.

Sąd Apelacyjny uznił ponadto, że rejestracja ZLNŚ przez Sąd Wojewódzki jest sprzeczna z polską ordynacją wyborczą, prawem o stowarzyszeniach - Ślązacy to grupa regionalna o dużym poczuciu odrębności kulturowej, która w powszechnie świadomości mogłaby nie istnieć jako odrębny naród. Oparla się wpływom gminizacji, a swoje przywiązanie do Polski udowodniła podczas powstańców śląskich zrywów - stwierdził B. Kurzeja. - Cechy narodowościowe nie są jeszcze wyklarowane. Znajdują się na bardzo wstępnym etapie. Samoidentyfikacja Ślązaków może świadczyć o poczuciu wspólnej mąlecy ojczyzny, a nie wspólnotę narodowej.

Agata PUSTULKA
„Trybuna Śląska”

Komentarz

Może kiedyś powstanie...

O komentarz do wyroku Sądu Apelacyjnego poprosiliśmy socjologa prof. Jacka Wodza. Dziś nie ma narodu śląskiego, ale niewykluczone, że kiedyś powstanie. Takim tendencjom sprzyjałoby utrzymywanie centralizacji Polski. Myślę, że w dużym stopniu idea ZLNŚ to efekt kompleksów tutejszych elit, na co należała się arogancja warszawskich urzędników (bez względu na ich kolor polityczny) oraz nikły poziom wiedzy decydentów na temat problemów tego regionu.

Narodu nie da się też zadekretować odgórnie. Próbowal to robić wiadomym skutkiem Józef Stalin wymyślając naród i język moldawski. Usiłowało też na

bazie NRD tworzyć koncepcje odrębnego narodu niemieckiego.

Powtórzenie idei narodu musi być podnoszone przynajmniej przez trzy kolejne pokolenia. Tak było w przypadku narodu ukraińskiego. Tożsamość śląska istnieje ponad wszelką wątpliwość. Zasadzie się ona na odrębności kulturowej, językowej, historycznej. Nie można jednak każdo różnicy regionalnej definiować jako różnicę narodową.

Moi znajomi inicjatywa ZLNŚ działają na niekorzyść Śląska. Jest niezdorzadna i przedczesna. Można podjąć lasy, w którym się mieszka.

„Trybuna Śląska”

Wybory

Premier o porażce

Wyniki w Kalinowie są jakieś słabe - powiedział 25 ml. premier Włodzimierz Cimoszewicz, pytany o przyczynę porażki wyborczej w swojej wsi - Kalinówce. Zaznaczył natomiast, że otrzymał więcej głosów niż 4 lata temu, podobnie jak SLD w woj. białostockim.

Cimoszewicz przytoczył wypowiedź sołtyśa Kalinówki dla Polskiego Radia, który miał powiedzieć, że ponieważ premier nie stawiał wodki i nie kupował kiełbasy, to na niego nie głosowali. Zapytany przez dziennikarzy, dlaczego tego nie robił, Cimoszewicz

odparł, że to nie jest w jego zwyczajach.

Premier nie chciał wypowiadać się na temat postulatów zmiany kierownictwa SdRP, o czym mówił np. w prasowym wywiadzie przedkandyd Aleksander Kwasniewski, gdyż - jak powiedział - nie jest to jego problem, bo nie należy do tej partii.

Zapytany o swoje plany polityczne powiedział, że za własność jest, bo o tym mówić, nie musi natomiast składać żadnych rezygnacji, gdyż nie pełnił i nie pełni żadnych funkcji partyjnych.

NA ZDJĘCIU: W. Cimoszewicz. Fot. EPA-ELTA

Spostrzeżenia

Życie godne śmieciarza

Człowiek grzebiący się w śmieciach zarabia miesięcznie 3.000 nowych złotych. Śmieciarz nie musi płacić podatku dochodowego. Inwestuje jedynie w amortyzację starego „Zuka” i benzynę. Nie wstrząsa go wprowadzenie nowych poziomów opodatkowania. Interesuje go jedynie cena złomu żelaza, która proponują mu w punktach skupu.

- Przepszaram, może wyrzucą państwo coś metalowego? Mogłbym pomóc przy rozładunku - do młodych mężczyzn wydających przy przepisy zwalę śmieci uprzągniętych na dziaćka zbliża się drobny, szary mężczyzna po sześćdziesiątce.

- Ależ, oczywiście, proszę pana, mam parę kawałków blachy, zaraz będzie mógł to pan zabrać - odpowiada jeden z rozładujących.

Rozmowa, obfitująca w zwroty salo- nowe, nie pasuje do miejsca akcji: wysypiska śmieci w podwarszawskich Markach. Obok stoi „Zuk” załadowany różnego rodzaju zwałami. Są tutaj stojaki od lamp, kłkie waly samochodowe, ramy rowerów, haki, druty, kawałki krat, zardzewiałe rury, w wszelkie rzeczy metalowe, których pochodzenie trudno jest zgadnąć.

Starszy mężczyzna rozgrzebię śmieci wyciągając spod nich złom i znosi go do samochodu. Chętnie wdaje się w rozmowę.

- Może pani mi nie wierzyć, ale ja mam wyższe wykształcenie - mówi. - Za komuny prowadziłem zakład mechaniki

samochodowej. Później próbowałem zacząć się krawiectwem, ale z tego nie da się w naszych czasach żyć. Najważniejsze - to przełamać siebie i utwierdzić się w przekonaniu, że to, co robisz, jest tak samo pracą jak każda inna. Nie wstydę się swego zajęcia, od tego, że moje dzieci się wstydzą. Roboty się wstydzą, ale nie pieniądze, które im daje. Nie musiałbym pracować, jestem już na emeryturze, ale grzebię się tutaj ze względu na moje dzieci. One są takie ciapciaki, że nie potrafią zarobić sobie na godne życie. Muszę im pomagać. Wiem, że dorosłe dzieci powinny same zarabiać na siebie. Ale przecież one się na świat nie prosiły, nie są winne, że czasy teraz są takie, że godną pracą na godne życie zarobić trudno.

Mężczyzna pomaga wyładować śmieci kolejnym „odwiedzającym” śmietnik. Nie segreguje złomu. Wszystko, jak leci, wrzuca do przepisy swego „Zuka”. Twierdzi, że dziennie potrafi zebrać ponad dwie tony złomu metalowego. Szuka go w podwarszawskich śmietnikach, rzadko zapuszcza się w dalsze okolice.

Takich spotykanych zbieraczy można spotkać na wielu wysypiskach. Znają się wzajemnie, ale raczej nie wchodzi sobie w drogę. Podział na rewiry nie jest bardzo ścisły, ale istnieje.

- Nie, nie każdy odwiedzający śmietnika idzie tam po to, by dorobić do emerytury. Różnych ludzi spotkam. Ogłupiałych od nędzy i agresywnych też. Jak zresztą wszędzie.

Za kilogram złomu żelaza na punktach skupu zbieracze dostają 2 złote. Za złom miedziany płaci się drożej - 3 złote.

- Zbierając to żelastwo potrafię zarobić dziennie nawet czterysta złotych. Jest to czysty zysk. Nie płacę podatku. Nikt się nie interesuje tym, za co i za ile żyje emeryt - opowiada mężczyzna. - Jedynie moje wydatki to części zamienne do mego „Zuka” i benzyna. Czasami muszę się dobrze napracować ciągnąc to żelastwo, ale się opłaca. Gdzie jeszcze mogę zarobić na rękę trzy tysiące nowych złotych miesięcznie? Poza tym, sam sobie jestem gospodarzem i, jak nie mam ochoty na grzebanie się w cudzych śmietnikach, siedzę w domu. W zimie rzadko wyjeżdżam. Ludzie mniej wówczas wyrzucają śmieci. Zresztą w mrozy żelazo przymarza do haldy śmieci i trudno jest je wyciągnąć.

Śmieciarz wrzuca ostatnie kawałki złomu do swego rozładkowego „Zuka”, po chwili odwraca się i dodaje: - A co pani myśli, że nie wolalibyśmy się liczyć w domu, zamiast grzebać się w tych śmietnikach? Tylko, co bym wówczas zabrał do garażu? Ja tam wiem jedno: żadna praca nie harbi, jeżeli pozwala na godne człowieku życie. A pieniądze, pieniądze nie śmierdzą.

Od redakcji: Nauczyciel w Polsce zarabia około 500-700 złotych, wykładowca na wyższej uczelni 600-2000 złotych. Renista otrzymuje 300-450 złotych, podobną sumą musi się zadowolić emeryt. Bezrobotny przeprowadzający dzieci przez ruchliwą ulicę otrzymuje około 450 złotych.

Joanta MASIAN

Krzaklewski będzie przewodniczył klubowi AW”S”

Przewodnicząc AW”S” Marian Krzaklewski nie będzie premierem - powiedział w czwartek na antenie Programu I PR rzecznik Akcji Tomasz Tywonek. Wyjaśnił, że Krzaklewski chce być przewodniczącym klubu parlamentarnego AW”S”.

Rzecznik AW”S” ocenia, że jest to bardzo dobry wybór. Z pozycji przewodniczącego klubu, kiedy nie jest się uwikłanym w bieżącą grę polityczną i rządzenie, ma się znacznie lepsze, ogólne spojrzenie na sprawy kraju - powiedział.

Tywonek uważa, że należy budować jak najszerzą koalicję parlamentarną - ze względu na to, że prezydent wywodzi się z niesprzyjającego

AW”S” obozu. I to jest odpowiedź na pytanie, dlaczego rozmawiamy także z PSL i ROP - wyjaśnił.

Jego zdaniem, w sprawie powołania nowego prezydium Sejmu wobec SLD należy zastosować „zasady chrześcijańskiego miłosterdzia i demokracji, a nie kodeksu Hammurabiowego - oki o oko, zab za zab”. Nie potrzebujemy przejmować złych wzorów od postkomunistów - dodał Tywonek.

W prezydium Sejmu i prezydiach komisji sejmowych nie widzi miejsca dla SLD wiceprzewodnicząc AW”S” Marian Piłka (ZchN). Sojusz to „nurt, który w przeszłości był nurtem zdrady narodowej” - argumentował w czwartek Piłka.

Kosmos

David Wolf poleci na Mira

Agencja NASA postanowiła wysłać amerykańskiego astronautę Davida Wofa na rosyjską stację orbitalną Mir, gdzie spędzi on 4 miesiące. Wolf odleci na Mira na pokładzie wahadłowca Atlantis, który wystartował w nocy z czwartku na piątek.

Atlantis zabierze w drodze powrotnej na Ziemię innego Amerykanina - Michaela Foale'a.

Ostateczną decyzję o wysłaniu Wofa podjęto po pozytywnym raporcie byłego astronauty Thomasa Stafforda, który po zapoznaniu się ze stanem bezpieczeństwa na pokładzie stacji, uznał, że ryzyko jest minimalne.

W wywiadzie dla stacji telewizyjnej CBS, Stafford powiedział, że systemy stacji nie stwarzają obecnie większego zagrożenia niż podczas poprzednich misji i dlatego Wolf może lecieć.

Mir doznał w ostatnich kilku miesiącach serii awarii, w tym groźących bezpieczeństwo załogi.

NA ZDJĘCIU: załoga Atlantis przed startem. Fot. EPA-ELTA

Partie

Macierewicz domaga się zmian w ROP

Grupa polityków skupiona wokół lidera ROP Antoniego Macierewicza uważa, że konieczna jest zmiana kierownictwa partii. Macierewicz odpowiedzialnością za porażkę ROP w wyborach obrzączył Jana Olszewskiego oraz członków zarządu partii i m.in. Wojciecha Włodarczyka, szefa frazacji wyborczego ROP.

Jeżeli Olszewski uzna, że ponosi odpowiedzialność za porażkę ROP w wyborach, to na pewno sam wyciągnie odpowiednio konsekwencje - zasugerował

wal rozwiązanie problemu Macierewicz.

Olszewski oświadczył natomiast dziennikarzom, że nie rozpatruje możliwości rezygnacji z funkcji przewodniczącego ROP. Grupa Macierewicza, w której jest m.in. Piotr Naimski oraz b. rzecznik ROP Jacek Kurski, domaga się zwolnienia w ciągu 60 dni kongresu, który wyłoniłby nową władzę ROP. Włodarczyk uznał te inicjatywę za nielegalną. Jego zdaniem, ROP nie grozi rozłam, gdyż partia ta zbudowana została na bazie komitetów wyborczych Olszewskiego z wyborów prezydenckich.

Kultura

„Do Tretiakowki wstęp wolny. Czy także dla złodziei?”

O poważnym niebezpieczeństwie, jakie grozi moskiewskiej Galerii Tretiakowskiej z niezwykle cennymi zbiorami sztuki, napisała w czwartek „Rossijskaja gazeta”, wskazując na to, że jednemu z najważniejszych rosyjskich muzeów brakuje pieniędzy i może ono oknąć się bez ochrony przeciwpożarowej, bez światła i innych elementarnych udogodnień, zapewnianych przez miasto. Reportaż zatytułowany: „Do Tretiakowki wstęp wolny. Czy także dla złodziei?”

Ta największa na świecie kolekcja sztuki rosyjskiej jest nie w stanie płacić rachunków za ogrzewanie, wodę i elektryczność. Muzeum jest winne miastu 2,7 miliona dolarów.

Galeria Tretiakowska została ponownie otwarta w 1995 r. po dziewięcioletnich renowacjach, dzięki którym zainstalowano najnowocześniejsze - niestety drogie w eksploatacji - urządzenia klimatyzacyjne i systemy alarmowe. Cięcia rządowych subsydjów sprawiły, że

muzeum weszło w 1997 r. z długami.

Dyrektor muzeum obarcza winą rząd, który - jak powiedział na początku tego roku - nie wypłacił 6 milionów dolarów z obiecanych na zeszły rok 9 milionów. Muzeum zwróciło się wtedy o pomoc do premiera Wiktora Czernomyrdina i burmistrza Moskwy Jurija Łużkova.

Wyłączenie prądu, nawet na krótko, może doprowadzić do zniszczenia dzieł sztuki, które wymagają stałej temperatury i wilgotności powietrza - oświadczyła zastępczyni dyrektora Galerii Tretiakowskiej Irina Merkulowa. Obawy nie są całkowicie bezpodstawne, skoro rosyjskie firmy energetyczne wstrzymują dostawy elektryczności dla instytucji wojskowych. Do odciążenia dostaw energii do muzealnych sal nie dojdzie - powiedział jednak przedstawiciel firmy nadzorującej dostawę energii w Moskwie.

W wielu muzeach rosyjskich sale wystawowe oświetla się tylko podczas zwiedzania, żeby przynajmniej w ten sposób zaoszczędzić prąd.

Wpływy z biletów, które kosztują dla dorosłych odpowiednik 2,1 dolara i 88 centów dla dzieci, pokrywają mniej niż jedną trzecią potrzeb Galerii Tretiakowskiej, w której znajduje się ponad 100 tysięcy dzieł - od średniowiecznych ikon, w tym arcydzieł Andrieja Rublowa, po malarstwo XX w., m.in. obrazy Malewicz, Wrubla i Kandinskiego.

Galeria potrzebuje 118 miliardów rubli (ponad 20 milionów dolarów) rocznie. Rząd rosyjski przeznaczył na jej utrzymanie w zeszłym roku 50 miliardów rubli (około 9 milionów dolarów), a tylko 15 miliardów rubli (niej więcej 3 miliony dolarów) muzeum dotychczas otrzymało - poinformowano na początku września, potwierdzając doniesienia z początku roku.

Kiedy ponownie otwierano „Tretiakowkę” po wieloletniej przerwie, chwila ją jako muzeum zapewnianego na generalnym remoncie pierwszorzędnej warunkami znakiemitej kolekcji sztuki rosyjskiej. Muzeum to liczy sobie 141 lat.

Lista

10 najważniejszych wydarzeń tysiąclecia

Według amerykańskiego magazynu Ilustrowanego „Life” lista 10 najważniejszych wydarzeń kończącego się tysiąclecia przedstawia się następująco:

1. Wydrukowanie Biblii Gutenberg (wynalazek druku) - 1455 r. 2. Podróż Kolumba do Nowego Świata - 1492 r. 3. Zainicjowanie przez Lutra ruchu pro-

- testanckiego - 1517 r. 4. Wnalezienie silnika parowego - 1769 r. 5. Dowód Galileusza, że Ziemia obraca się dookoła Słońca - 1610 r. 6. Odkrycie chorobotwórczej roli bakterii - 1882 r. 7. Skonstruowanie broni prochowej w Chinach - 1100 r. 8. Deklaracja Niepodległości USA - 1776 r. 9. Objęcie władzy przez Hitlera - 1933 r. 10. Skonstruowanie kompasu - 1117 r.

Dyplomacja

Litwa apeluje do ONZ, aby uwzględniła możliwości finansowe swoich członków

Minister spraw zagranicznych Litwy Algirdas Saudargas zapowiedział do ONZ, aby bardziej uwzględniła możliwości krajów tej organizacji w zakresie uiszczania należnej opłaty członkowskiej. Szef MSZ odnotował to w swoim przemówieniu, które wygłosił w śróde w Nowym Jorku na sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, informując ELTA.

A. Saudargas powiedział, że Litwa przede wszystkim niepokoi to, iż trudności finansowe ONZ mają nie mieć wpływu na działalność tej organizacji i zagrażają dalszym reformom. Jednocześnie zaznaczył, że Litwa realizuje swoje zobowiązania finan-

sowe wobec ONZ i wezwał innych członków tej organizacji, aby postąpili w podobny sposób. Rząd litewski popiera inicjatywę sekretarza generalnego ONZ zapoczątkowaną reform, mających na celu przyspieszenie istotnych zmian w tej organizacji. „Oczywiście, nie wszyscy będą zgodni z tymi reformami, ale państwa członkowskie propozycje sekretarza generalnego mają ocenić rezygnując z wąskich interesów narodowych i poszukując wyjścia na każdym kroku, który zbliżyłby nas do bardziej zwartej, aktywnej i demokratycznej organizacji NZ” - powiedział minister A. Saudargas.

Powiedział on, że Litwa gotowa

jest do aktywnego udziału w dążeniu do porozumienia w sprawie nowej struktury Narodów Zjednoczonych, odzwierciedlającej pełnomocnictwa i podstawowe zadania tej organizacji - zachowanie pokoju i stabilności, troska o prawa człowieka, udzielanie pomocy humanitarnej oraz sprzyjanie postępowi społecznemu i gospodarczemu.

Szef MSZ Litwy w swoim przemówieniu poruszył także problemy regionalne. „Nielegalna migracja budzi zagrożenie stabilności Europy Środkowej i Wschodniej” - odnotował on. Zdaniem ministra, umowy o readmisji między wszystkimi państwami tego regionu mogłyby posłużyć za

podstawę do umocnienia w walce z takim niebezpieczeństwem.

Litwa apeluje do wszystkich członków Wspólnoty Niezależnych Państw (WNP), aby się przyłączyli do konwencji 1951 r. w sprawie statusu uchodźców i protokołu z 1967 r., a także dalej umacniali instytucje swych krajów, rozstrzygające problemy nielegalnej migracji.

W Nowym Jorku minister spraw zagranicznych Litwy A. Saudargas spotkał się również z sekretarzem generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych Kofim Annanem oraz członkiem Komisji Europejskiej Hanssem van den Broekiem.

Kurierem

● Na zaproszenie prezydenta Jelcyna do Moskwy przybył z trzydniową wizytą państwową prezydent Francji Jacques Chirac. Przeprowadził kilka rund rozmów z Borisem Jelcynem, które będą poświęcone problemom polityki światowej i europejskiej.

● Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości w Hadze rozstrzygnął na korzyść Słowacji jej spór z Węgrami w sprawie zapory na Dunaju, jaki od kilku lat toczył się między tymi krajami. Korzenie konfliktu wokół zapory sięgają roku 1977, gdy Węgry i ówczesna Czechosłowacja zawarły układ w sprawie wspólnej budowy kompleksu hydroenergetycznego między Gabczowcem (Słowacja) i Nagymaros (Węgry) na odcinku Dunaju stanowiącym wspólną granicę. Prace, w których uczestniczyli oba kraje, zostały jednostronnie przerwane przez stronę węgierską w 1989 r. pod naciskiem ekologów.

● Przeszło 70 tys. pracowników sektora publicznego w Izraelu przystąpiło do strajku, zgodnie z apelem centrali związkowej Histadrut, która ponadto zawięza ogłoszono w niedzielę strajk generalny - poinformował rzecznik prasowy centrali. Wszystkie biura administracji państwowej są zamknięte; do strajku przystąpiły się także pracownicy szpitali i kolei. Powodem protestu pracowników służb publicznych jest odroczenie przez ministerstwo skarbów porozumienia w sprawie funduszy emerytalnych.

● W północnych Indiach zapanował przedłużony prom wiozący uczniów do szkoły. Co najmniej 26 utonęło - poinformowała policja w New Delhi. Do wypadku doszło w pobliżu Gorakhpur, 480 km na wschód od New Delhi. Czerdziestoro kilkunastoletnich uczniów udawało się do szkoły położonej na przeciwnym brzegu rzeki Choti Gandak.

● Huragan Nora atakuje południowe rejony Kalifornii należące do Meksyku (Baja California) i zbliża się do granicy z USA. Silne wiatry i gwałtowne opady deszczu nawiedziły okolice Punta Eugenia. Nora, podążając na północ, słabnie. Według ocen amerykańskiej służby meteorologicznej, pozostałości huraganu mogą uderzyć na południowo-zachodnie rejony USA w piątek. Mieszkańców południowo-wschodniej Kalifornii i zachodniej Arizony ostrzeżono przed możliwością wystąpienia lokalnych powodzi.

● Lotnictwo tureckie zbombardowało obozy Partii Pracujących Kurdystanu (PKK) na północy Iraku. Czwartek jest trzecim dniem interwencji armii tureckiej w tym rejonie przeciwko partyzantom kurdyjskim z PKK - poinformowała agencja Anatolia. Celem ataków lotniczych jest zniszczenie ok. 1000 partyzantów z PKK, którzy przetrzymali w tym rejonie w Iraku i Syrii, usiłując zorganizować swe obozy w strefie przy granicy iracko-tureckiej.

● Premierem Wietnamu został 63-letni Phan Van Khai - cieszący się opinią reformatora członek biura politycznego Wietnamskiej Partii Komunistycznej, który dotychczas piastował stanowisko wicepremiera. Khai zastąpił na tym stanowisku 75-letniego Vo Van Kiet.

● Rozpoczął się kolejny Londyński Tydzień Mody (London Fashion Week), w ramach którego zostanie zaprezentowanych ok. pięćdziesiątu kolekcji wiosna-lato 98 przez licznych kreatorów mody, od klasycznej „brytyjskich”, po całkowicie awangardowych, zarówno rodzimych, jak i zagranicznych. W pokazach, które trwać będą do wtorku, uczestniczą czolowe modyli, m.in. Naomi Campbell, Kate Moss, Helena Christensen i Stella Tennant.

Bośnia

Odroczenie decyzji o wycofaniu wojsk SFOR

W związku - jak to określono - nieprzewidywalną sytuacją w Bośni, Rada NATO, która obradowała w śróde na szczelu ambasadorów państw członkowskich, postanowiła odroczyć do końca roku wszelkie decyzje dotyczące wycofywania żołnierzy sił stabilizacyjnych SFOR z tej republiki.

Zgodnie z wcześniejszymi założeniami, po wyborach lokalnych w

Bośni, mandat SFOR miał zostać przekształcony w misję typowo obserwacyjną. Następnie miał rozpocząć się etap stopniowego wycofywania żołnierzy, który miał potrwać do czerwca przyszłego roku.

Rada ambasadorów oceniła jednak, że jest zbyt wczesnie, aby zainicjować zmiany charakteru misji SFOR.

Irlandia Płn.

Przełom w rokowaniach

Podczas prowadzonych w Belfaście rozmów w sprawie przyszłości Irlandii Północnej osiągnięto w śróde wieczorem istotny postęp. Uczestniczący w tych rozmowach partie zgodziły się rozpocząć w poniedziałek pierwszą fazę właściwych negocjacji. Jednocześnie odroczone wniosek brytyjskich unionistów, by z rozmów wyłączyła partię Sinn Fein - politycznego skrzydła Irlandzkiej Armii Republikańskiej.

Po wielogodzinnych rozmowach, ich uczestnicy zgodzili się zaakceptować formułę konferencji pokojowej, zgodnie z którą udział brać w niej będą zarówno unioniści, jak i Sinn Fein. Decydujące dla sukcesu tej fazy rozmów było to, że unioniści zrezygnowali ze swego żądania, by paramilitarne ugrupowania rozbroili się jeszcze przed osiągnięciem politycznego porozumienia.

Nauka

Przełomowy eksperyment - materia ze światła

Po raz pierwszy grupa 20 fizyków amerykańskich zdołała wytworzyć materię „dosłownie z niczego” - jak sami powiedzieli.

Udało im się uzyskać cząstkę materii z samego światła. Eksperyment przeprowadzono w instalacji do przyspieszania cząstek SLAC (Stanford Linear Accelerator Center) w Kalifornii.

Takie przekształcanie energii w materię i odwrotnie przepowiedział Albert Einstein słynną formułą „energia = masa x prędkość światła do kwadratu”. Rzecznik SLAC powiedział, że powstawanie energii z materii to rozpowszechnione zjawisko fizyczne, a najbardziej dobitnym jego przykładem jest eksplozja atomowa. Z niewielkiej ilości materii powstaje przy tym ogromna ilość energii.

Fizycy nie potrafili jednak dotąd doprowadzić w eksperymentach do odwrotnego zjawiska. W warunkach laboratoryjnych nie udawało się wytworzyć konicznej do tego energii. Teraz zespół pod kierunkiem Adriana Melissinos (Rochester) zdołał przekształcić energię światła w cząstkę - w elektrony i pozytrony (odpowiednik antymaterii). Decydujące o sukcesie było to, że do stworzenia składowych promieni gamma, zawierających ogromnie dużo energii.

Zwykłe światło było niewystarczające. Fizycy wykorzystali zielone światło lasera o niesamowitej mocy 1000 miliardów watów. Takim promieniem „strzelili” w powierzchnię dużo mniejszą od kropki stawianej długopisem, liczyła ona jedną miliardową centymetra kwadratowego. Doprowadzili przy tym do zderzenia światła z elektronami, które osiągnęły prawie prędkość światła w liczącym 3 km długości przyspieszacz SLAC. W ten sposób powstało skrajnie nasycone energią promieniowanie gamma.

Zderzenie cząstki światła z elektronem powoduje odrzucenie fotonu do tyłu z ogromną siłą. Przy tym zderza się on z dalszymi fotonami w gęstym strumieniu światła i łączy się z nimi. W rezultacie powstaje elektron i pozytron.

Prawosławie

Spotkanie patriarchów

Patriarcha ekumeniczny Konstantynopola Bartholomeos I, który podróżuje po krajach basenu Morza Czarnego, spotkał się w śróde w Odessie na Ukrainie z patriarchą Moskwy i Wschodniej Aleksijem II.

Było to pierwsze od 1994 roku spotkanie obydwu patriarchów. Głównym tematem ich rozmów był rozłam w cerkwi ukraińskiej.

Przedmiotem rozbieżności pomiędzy Patriarchatem Moskwy i Konstantynopola jest kwestia jurysdykcji nad wspólnotami w Estonii i ukraińskimi wspólnotami prawosławnymi w diasporze. Patriarchat Moskiewski uważa, że Kościoły te powinny nadal pozostawać pod jego jurysdykcją, natomiast ekumeniczny patriarcha Bartholomeos I przyznaje tym Kościołom prawo do autonomii pod

zwierzchnictwem Konstantynopola.

W ubiegłym roku Patriarchat Konstantynopoli się podjął jednostronną decyzję o przejęciu pod swą jurysdykcję estońskiego Kościoła Prawosławnego. Oznaczało to powrót do sytuacji sprzed roku 1945, kiedy to wbrew własnej woli Kościół estoński został podporządkowany Patriarchatowi Moskiewskiemu. W odpowiedzi Rosyjski Kościół Prawosławny zawiesił stosunki z Konstantynopolem.

Największym odłamek Kościoła prawosławnego na Ukrainie jest Ukraiński Cerkiew Prawosławna - Moskiewski Patriarchat metropolity Wołodymyra, obejmująca swoim oddziaływaniem około 75 procent wiernych, kilkanaście procent wiernych należy do Ukraińskiej Cerkwi Prawo-

stawnej - Kijowskiego Patriarchatu metropolity Filareta i kilka - Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej patriarchy Dmytrija.

Podczas spotkania na statku pływającym po Morzu Czarnym Aleksij II zaapelował do Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej o połączenie z Ukraińską Cerkwią Prawosławną - Moskiewskim Patriarchatem.

Bartholomeos I podkreślił, że Konstantynopol uznaje jedynie Ukraińską Cerkiew Prawosławną - Moskiewski Patriarchat za zgodny z prawem kanonicznym i ma nadzieję, że patriarcha Aleksij II „zrobi wszystko, aby rozwiązać kwestię jedności kościoła prawosławnego na Ukrainie”.

NA ZDJĘCIU: spotkanie patriarchów. Fot. EPA-ELTA

Piłka ręczna
Remis w Jugosławii

Reprezentacja Litwy w piłce ręcznej mężczyzn rozegrała pierwsze spotkanie eliminacyjne do przyszłorocznych mistrzostw Europy. Na wyjeździe zmierzyła się ona z dziewiątą drużyną mistrzostw świata Jugosławią. Spotkanie zakończyło się remisem 25:25. Pierwszą połowę wygrał gospodarz 13:11. Spotkanie rewanżowe odbędzie się 28 września w Kownie. W tej grupie eliminacyjnej także grają szczytowi Szwajcari i Islandii. Dwa najlepsze zespoły z grupy zakwalifikują się do finałów mistrzostw, które odbędą się w maju we Włoszech.

W pierwszym meczu eliminacyjnym handbolicistów Polski w miejscowości Vac przegrali z Węgrami 23:30 (13:14).

Koszykówka

Euroliga

W drugiej turze Euroligi koszykarzy cztery zespoły, grające w własnym boisku, ponieśli porażki. Tak Turk Telekom Ankara przegrał z Estudiantes Madryt 80:88, Kinder Bologna - z francuskim Pau Orthez 72:79, Olimpija Lublana - z AEK Ateny 71:74, Cibona Zagreb - z Teamsystemem Bologna 87:92. Wczoraj odbyły się pozostałe mecze.

Puchar Ronchetti

Koszykarki Fota Porta Gdynia wygrały na wyjeździe ze Słowaniem Bratysława 87:63 (41:32).

Hokej na lodzie

O Puchar Kontynentalny

Hokeiści Alba Volan Szekesfeharvar, Unii Oświęcim, Dunaferr SR, Juniors Ryga i Miercuria Ciuc wygrali w pierwszej rundzie turnieju o Puchar Kontynentalny i będą grać w drugiej rundzie na początku października.

W grupie D w Rydze po 5 pkt uzyskali hokeiści miejscowej drużyny Juniors i białoruskiej Tiwali. Trzecie miejsce zajęła drużyna Energia z Elektrenai (2 pkt), czwarte - estońska Keemik. Hokeiści z Elektrenai przegrali z Tiwali - 2:12, z Lotyszami - 1:7 i pokonali Estończyków 4:2.

Inf. wł.

Piłka nożna

Bez niespodzianek

Pikarce Moldawii przegrali w Kiszyniowie z Gruzją 0:1 w eliminacyjnym meczu do mistrzostw świata grupy 2. Bramkę uzyskał T. Kecebaja. Występująca w tej grupie reprezentacja Polski zakończy swój udział w eliminacjach meczami w październiku w Kiszyniowie (7:10) oraz w Tbilisi (11:10). Gruzini po tym meczu punktami zrównali się z Polską.

Tabela rozgrywek 2 grupy (drużyna, gry, różnica bramek, punkty):

1. Anglia	7 15-2 18
2. Włochy	7 11-1 17
3. Polska	6 7-9 7
4. Gruzja	7 4-9 7
5. Moldawia	7 2-18 0

W decydującym meczu o pierwszym miejscu w grupie 11 październik grają Włochy z Anglią.

Dwa mecze odbyły się w grupie 6. W La Vallecie Malta przegrała z Czechami 0:1, a w Bratysławie Słowacja uległa Hiszpanii 1:2. Hiszpania praktycznie zapomniała sobie udział w finale mistrzostw.

Tabela rozgrywek tej grupy po 9

rundach jest następująca:

1. Hiszpania	23-5 23
2. Jugosławia	24-7 20
3. Słowacja	18-11 16
4. Czechy	13-6 13
5. Wyspy Owce	9-28 6
6. Malta	2-32 0

11 października zmierzą się: Malta - Jugosławia, Czechy - Słowacja, Hiszpania - Wyspy Owce.

Eliminacje MME

Rozegrano trzy spotkania eliminacyjne młodzieżowych mistrzostw Europy. W grupie 2 Moldawia zremisowała bezbramkowo z Gruzją. Niezależnie od ostatniego meczu z Włochami, pierwsze miejsce i awans do rozgrywek finałowych z tej grupy zdobyła reprezentacja Anglii (15 pkt). Na koniec pikarzy Włoch 11 pkt, Gruzji 9. Polacy zgromadzili 5 pkt i mają do rozegrania mecze z Moldawią (4 pkt) i Gruzją.

W grupie 6 odbyły się dwa mecze. Malta przegrała z Czechami 0:5, a Słowacja z Hiszpanią 3:4. Do finału awansowali Hiszpanie, którzy zakończyli rozgrywki z 22 punktami.

O wejście do finałów

* Od zwycięstwa 2:0 nad gospodarzami. Lotwa rozpoczęli polscy piłkarze występy w turnieju eliminacji piłkarskich mistrzostw Europy do lat 16.

* Polska zremisowała w Walią 1:1 w eliminacyjnym turnieju piłki nożnej do przyszłorocznych mistrzostw Europy drużyn do lat 18, odbywającym się w Norwegii. Przedtem Walia wygrała z Norwegią 3:2. Dziś Polacy w decydującym meczu grali z gospodarzami. Do zajęcia pierwszego miejsca Polakom potrzebna jest wygrana 2:0.

M. PIASECKI

Losowanie - 18 stycznia

Losowanie piłkarskich mistrzostw Europy-2000 odbędzie się 18 stycznia 1998 r. w Gandawie - poinformował dyrektor turnieju Belg Alain Coucours. Gospodarzami ME-2000 będą wspólnie Belgia i Holandia. Turniej finałowy mistrzostw odbędzie się w dniach 10.06.-2.07.2000 r.

Dziś UEFA ma określić zasady eliminacji do ME-2000 - stwierdziła na ile grup zostanie podzielony uczestnicy tej imprezy oraz po ile zespołów będzie występowało w poszczególnych grupach. Automatycznie prawo udziału w turnieju finałowym mają piłkarze Belgii i Holandii - gospodarze mistrzostw.

Turniej finałowy zostanie rozłożony w styczniu 2000 r. w Namur w Belgii. Mecz otwarcia mistrzostw odbędzie się 10 czerwca na stadionie Króla Baudouina w Brukseli, mistrz Europy zostanie wyłoniony 2 lipca 2000 r. w Amsterdamie lub Rotterdamie.

Motory wodne

L. Rybarczyk

mistrzem Europy

Lechosław Rybarczyk z Poznania Poznań wywalczył w węgierskiej miejscowości Dunaujvaros tytuł motorowodnego mistrza Europy w klasie S-550. Srebrny medal przypadł Brianowi Berntsenowi (Norwegia), a brązowy jego rodakowi Tortinnowi Lumde.

Polska w rywalizacji zespołowej zajęła drugą lokatę za Norwegią. Następne miejsca zajęły Węgry, Rosja, Litwa i Szwecja. W mistrzostwach startowało 20 zawodników (sklasyfikowano 17).

Jest tylko „fax informator”

Bezplatna informacja faxem przez całą dobę!
Nasze służby pracują od godz. 00 do 24.
I tak na okrągło.

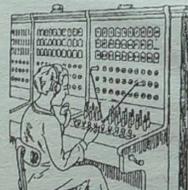
Informacja w trzech językach - litewskim, rosyjskim, angielskim.

(22) 250707
(27) 798138

Szerzej o usługach świadczonych przez NK:
tel. (22) 22 79 25, tel./fax (27) 73 47 38
tel./fax (21) 43 45 84

Nie ma wariantów.

Wykaz wszystkich rodzajów działalności Nr 99
Wykaz nowości Nr 4444

Baza wszystkich danych w „Internecie”:
http://www.akm.lt

Ostatni krytyczny dzień i godzina we wrześniu
29, poniedziałek (18.00-19.00).

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 26 września zachmurzenie zmienne, lokalne opady deszczu. Wiatr północno-zachodni 5-10 m/sk. Temperatura 12-14 stopni.

27 września krótkotrwałe opady. 28 września bez opadów, temperatura w nocy 3-8 stopni, lokalne przymrozki do -4, temperatura w dzień 10-15 stopni.

KALENDARYUM

x Piątek (26.IX) jest 269 dniem 1997 r. Do końca roku pozostało 96 dni.

- x Znak Zodiaku - Waga,
- x Imieniny: Cypriana, Damiana, Justyny, Łucji, Maurycego,
- x Wschód Słońca - 7.12, zachód - 19.08. Długość dnia 11 godz. 56 min.
- x Księżyc. Ostatnia kwadra - od 23 września.

SIĘCI TELEKOMUNIKACYJNE

- TELEFONY KOMÓRKOWE
- ODBIORNIKI INFORMACJI
- RÓŻNE DODATKI
- DUŻY WYBÓR

DOSTĘPNE CENY !!!

UAB "VSR"
Vilnius, Kalvarijų 125, 4C
("Tauragnų" st.), tel./faks. 72 34 90

Młody lekarz medycyny
poszukuje sponsorów do sfinansowania rezydentury lekarza rodzinnego.
Tel. 41-51-07.

(Zam. 1104)

Handel konstrukcją metalową

blacha stalowa:

walcowana na gorąco	(2,0-3,0x1250x2500)
	(4,0-12,0x1250x6000)
walcowana na zimno	(0,6-2,0x1250x2500)
	ceną umowną (1,0x850)
	1100 Lt. (z VAT)
EŽK (A211)	(0,22-0,25x712x820)

blacha do opakowań artykułów spożywczych	ceną umowną (0,55x1000x2000)
blacha ocynkowana	ceną 1 arkusza 30 Lt (z VAT)
blacha stalowa gruba	(35-50)
	1130 Lt. za tonę (z VAT)
taśma do opakowań	(0,5x20; 0,7x20)
	2150 Lt. (z VAT)

ZSA „KAZAMETA”
Vilnius, tel. 64 11 27, 41 11 18, 64 13 18
Filia szawelska, tel. (8-21) 45 00 20
fax. 64 11 27
tel./fax. (8-21) 43 93 70.

(Zam. 1099)

Sprzedaje meble-antyki. Sprzedam palmę 3,5 m rozgałęzią.
Tel. 74-33-53. (Zam. 982-D) Tel. 41-38-06.

Sprzedam audi 200 (1987 r.). (Zam. 987-D)

Tel. 23-56-79, 79-46-42. Sprzedaję 1-pokojowe mieszkanie. 4000.

Uczę języka litewskiego. Tel. 45-49-30, 41-38-06. (Zam. 997-D)

Tel. 53-43-31. (Zam. 984-D) Niedrogo remontuję maszyny do szycia.

Kupię stare medale, popiersia i portrety z A. Mickiewiczem. Tel. 41-38-06. (Zam. 998-D)

Tel. 77-70-93. (Zam. 985-D)

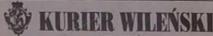
Podzielamy ból naszej koleżanki

Teresy GAWERSKIEJ-STANKIEWICZ

z powodu zgonu ukochanego Ojca

Wychowawczyni oraz koleżdy z ławy szkolnej III promoku Wileńskiej Szkoły Średniej im. Wł. Syromkili.

Wydawca

ZSA „Kurier Wileński”

Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny

Czesław MALEWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044 SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres kurier - w@post.5 ci.lt

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji, zast. sekretarza — 42-79-49.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, społeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, sportu — 42-79-04, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, sołectniczy — 52-780, święciański — 54-843.

Ogłoszenia i reklamę do „Kuriera Wileńskiego” przyjmujemy się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel./fax 42-69-63, fax 42-72-65, w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.
Dyżurny redaktor Mieczysław RADZIWIŁLOWICZ